

PAINUS REZGINYS

MAŽAS KELMAS

Kulkosvaidžių sutartinėje, patrankų griausmuose ir kraujo upeliuose maždaug po 2000 metų atgimė žydų valstybė Izraelis. Persekiojama, išblaškyta, užsispyrusi savo tradicijose, pasitikinti savo pergale, o dėlto ir vieninga, žydų tauta susilaukė 1948 m. nepriklausomybės. Tūkstančius metų mistiškai puoselėtoji mintis ir svajonė virto tikrove, kuri tačiau neatnešė išsvajotos ramybės, nei taikos.

Tik atgimusi, ginklu ir krauju sutvirtinta, Izraelio valstybė, tačiau ir šiandien nėra tikra savo likimu. Arabų neapykantos apsupta, terorizuojama ir puldinėjama žydų tauta ir šiandieną vis dar junta Jeruzalei pranašauto „neliks akmens ant akmens“ likimo grėsmę.

Izraelis nuo pat atgimimo stovi tarptautinių interesų kryžkelėje. Vakarų pasaulio simpatijos žydams dažnai nustelbiamos arabinių petrolio versmų. Gi Maskvos užmačios Artimųjų Rytų padangėje sunaikinti vakariečių įtaką, kurstant ir taip jau didelę neapykantą, Izraelį paverčia nepaprastos reikšmės ir svarbos punktu ateities „taikos ir karo žaidime“.

Arabų neapykanta, Maskvos propagandos ir ginklų remiama, neslepia aiškaus noro visiškai sunaikinti Izraelio valstybę. Kiek pavojingesnėje padėtyje, randasi vakariečiai: stengdamiesi pašalinti įtampą šioje srityje, nori, kad liktų „ir vilkas sotus ir avis sveika“. Tačiau JAV ir Anglija gerai supranta, kad šioje srityje negali būti tinkami joki užplanavimai, nei projektai.

Beveik 10 žydų nepriklausomybės metų parodė, kad Izraelis gali egzistuoti tik apsiginklavęs „iki dantų“, tai reiškia, kad netik išlaikydamas gerai apmokyta ir moderniškai apginkluotą kariuomenę, bet šautuvais ir net lengvais kulkosvaidžiais bei kitais lengvais ginklais aprūpindamas net pasienio lauko darbininkus, ūkininkus, kaimų mokytojus ir bendrai visus pasienio gyventojus, — vyrus ir moteris, nes pasienio smulkus „karas“ su kaimyninėmis arabų valstybėmis, — ypač su Egiptu ir Sirija, — nebuvo per tuos 10 metų niekada sustojęs ir vargu galima tikėti, kad kada nors prie šio meto aplinkybių liautųsi. Arabų neapykanta kas kart vis didėja, nes Izraelis, savo tautos sūnų pasiryžimo, energijos ir pinigų dėka ekonominėje, socialinėje, politinėje ir kultūrinėje srityje yra tūkstančiais metų pralenkęs jau dabar savo kaimynus arabus. Neapykantoje prieš žydus netik Egiptas su Sirija, kurios gerokai yra įnarpliotos į komunistinį Maskvos voratinklį, bet ir visos kitos net ir vakarams simpatizuojančios arabų valstybės sutaria. Rasinis kerš-

tas, pavydas ir neapykanta yra toks didelis, kad žydų ir arabų susikirtimas, turint galvoje dabarties politinę padėtį, yra neišvengiamas. Visa tai rodo, kad Izraelis yra paties didžiausio politinio verpeto sukuryje, dviejų idėjų, — vakariečių laisvės ir demokratijos bei Maskvos teroro ir vergijos, — susidūrimo kryžkelėje.

ir mūsų simpatijos yra žydų pusėje, juo labiau, kad ir mūsų tautos kelias yra panašiais dygliais nusėtas. Dėl tos pačios priežasties ir mūsų pasiryžimams tebūna tai pavyzdžiu.

DIDELIS VEŽIMAS

Jau buvome plačiai kalbėję apie vadinamąją Eisenhowerio doktriną, Artimųjų Rytų politi-

Kristus kenčia persekiojamoje mūsų Tėvynėje, bet meiliai žvelgia į prašantį ir atgaliojantį žmogų.

žydų valstybės atstatymas, be abejonės, yra dirbtinis kūrinys, prikellęs naujam gyvenimui net mirusią hebrajų kalbą, — klasinę kalbą, be kurios ir visa krikščioniškoji vakarų kultūra nebūtų pasiekusi tokio aukšto lygio. Nelyginant anoji biblinė sausa Arono lazda žydų tauta naujai atgimė Izraelio valstybėje, dykumose pražydo sodai, ant plikos uolos kalasi naujas diegas, apjungdamas visame pasaulyje išvietintus žydus, vienodus savo tikėjimu į tautos gyvatą, margus savo papročiais ir socialiniais įsitikinimais, tačiau pasiryžusius mirti už prieš tūkstančius metų prarastąją žemę. Visa tai rodo, kad „iš namų nelaisvės, iš Egipto žemės“ investoji tauta verta turėti savo valstybę. Vakarų pasaulis gi, prikėlęs ją naujam gyvenimui, yra ipareigotas todėl, kad žydų valstybės Izraelio nepriklausomybė nebūtų vėl sunaikinta, nes jeigu laisvosios tautos tylės, gali prabilti akmenys...

Dėl tos nepaprastos tūkstančiais metų tremtyje išnešiotas tėvų žemės meilės, be abejonės,

nei padėčiai apginti. Kitaip tariant, Eisenhoweris buvo paprašęs abejus Seimo rūmus JAV prezidentui suteikti igaliojimus, kad komunistinės agresijos akivaizdoje, jis galėtų panaudoti karines JAV valstybių pajėgas Artimųjų Rytų tautų laisvei apginti. Kongresui ir senatui šį Eisenhowerio pasiūlymą su tam tikrais pakeitimais patvirtinus, be abejonės, šioje srityje neišsprendžiamos dar ištisa eilė problemų.

Dalis arabų valstybių, kaip jau anksčiau esame minėję, yra užgyrusios šį planą, tačiau Egiptas ir Sirija, vis dar Maskvos glėbyje tebebūdamos, ir toliau nenori įmatyti šiame Eisenhowerio plane nieko gero arabų kraštams, pirmoje eilėje dėl nepaprasto nacionalistinio pagal Maskvos kurlapį nusistatymo ir dėl neapykantos žydams. Kai JAV valstybės Artimųjų Rytų padangėje taikos išlaikyme laiko būtina ir Izraelio nepriklausomybė, tai Maskva savo grobuoniškų sumetimų pasėkoje, arabams žada laisvas rankas žydų atžvilgiu. Net dar daugiau, — duoda ginklus Izraelio valstybei sunai-

Al Gobierno Provisional de la Nación

Y

A LA OPINION PUBLICA EN GENERAL CON MOTIVO DEL NUEVO ANIVERSARIO DE LA DECLARACION DE INDEPENDENCIA DE LITUANIA

El 16 de febrero de 1918 la Nación Lituana recuperaba su libertad luego de 123 años de lucha contra la opresión zarista. Hoy la celebración de tan glorioso aniversario se ve impedida en Lituania por la recurrencia de la invasión imperialista. La Cortina de Hierro separa a Lituania del mundo occidental, la voz del pueblo lituano está acallada por el terror soviético. En estas circunstancias nosotros, los representantes de la prensa y organizaciones lituanas en la República Argentina, cumplimos en hacer público el siguiente mensaje:

Las aspiraciones máximas de cada ser humano: libertad, dignidad, justicia, en Lituania se hallan totalmente suprimidas por el régimen comunista, impuesto y sostenido por la dictadura del Kremlin. Lituania, al igual que Hungría, Rumania, Letonia, Estonia y otros tantos países europeos, tienen su fe puesta en la Carta del Atlántico, símbolo de libertad y de la autodeterminación de los pueblos. Esta fe permanece inquebrantable a través de los años, a pesar del apaciguamiento y de la alevosa traición de los ideales de la humanidad que encierran los vergonzosos acuerdos de Teherán, Yalta y Postdam.

Ni los cobardes apaciguadores, ni las cortinas de hierro, ni el terror, ni la violencia, ni toda la barbarie soviética podrán aplastar el esfuerzo de liberación de la nación lituana.

Estamos profundamente agradecidos a todos los hermanos argentinos que en esta hora de decisiones han levantado su voz, clara y valiente, en favor de las naciones oprimidas. Los argentinos comprenden mejor que nadie que no puede haber acuerdos, ni convivencia, ni compromisos con las dictaduras. Recientemente también en este hospitalario país hemos experimentado la acción siniestra del comunismo internacional dirigido y apoyado por sus amos soviéticos.

Al cumplirse un nuevo aniversario de la declaración de independencia de Lituania,

Reiteramos una vez más la firme voluntad de la nación lituana de liberarse del yugo soviético y reintegrarse al seno de las naciones civilizadas.

Insistimos en la necesidad de enfrentar los crímenes soviéticos con una acción internacional coordinada, vigorosa y eficaz.

Recordamos que la dignidad humana no permite aceptar la convivencia ni mantener relaciones normales con un régimen que, con tal de perpetuarse en el poder, no vacila en suprimir de la manera más brutal y sanguinaria todo asomo de emancipación nacional, social o económica.

Rogamos al Gobierno Provisional restaurar las relaciones diplomáticas con los verdaderos representantes de la Nación Lituana, suspendidas por el gobierno depuesto.

Propiciamos la movilización de las fuerzas morales del mundo civilizado para enjuiciar al régimen bolchevique por los asesinatos cometidos en los países ocupados, por las deportaciones en masa a los campamentos de muerte en Siberia, por los atentados contra los acervos morales y materiales de Lituania y otros países sojuzgados.

Tenemos plena certeza de que Lituania resurgirá una vez más, libre y soberana, venciendo las fuerzas destructivas de la barbarie.

(—) J. ŠIKŠTAS

Presidente

CONSEJO DE PRENSA Y ORGANIZACIONES LITUANAS EN LA ARGENTINA

JAV-BIŲ ŽODIS LIETUVOS LAISVĖS REIKALU

(Elta) JAV valstybės sekretorius (užsienio reikalų ministeris) JOHN FOSTER DULLES taip pasisako Lietuvos Nepriklausomybės 39 metinių paskelbimo proga:

Prieš 39 metų Lietuvii, Latviu ir Estu tautos deklaravo savo nepriklausomą nuo Rusijos gyvenimą. Sovietų Sąjunga pripažino jų nepriklausomas valstybes ir užmezgė su jomis diplomatinis santykius.

Ištisų metų bėgyje Pabaltijo tautos įrodė savo sugebėjimus savarankiškai tvarkytis ir parodė visiems savo pasiryžimą išlaikyti valstybinę nepriklausomybę.

Nors Sovietų Sąjungos vyriausybė jėga inkorporavo šias tris valstybes — Tautų Sąjungos pilnateisius narius — 1940 metais į Sovietų Sąjungą, tačiau yra pakankamų įrodymų, jog Pabaltijo respublikų tautos yra pasiryžusios gyventi laisvai nuo svetimųjų valdžios.

Sovietų režimo nepaliaujamos pastangos sutrukdyti Pabaltijo valstybių tautų ryšius su laisvuju pasauliu nepasisekė net ir slepiant šį faktą.

Jų valstybinės nepriklausomybės metinių proga mes pagerbiame jų nenuilstamai drąsų pasiryžimą atgauti valstybines teises, nuo kurių jos buvo taip žiauriai ir neteisingai nušalintos.

kinti. Suprantame gerai, kad Egiptas ir Sirija žydų neapykantos apakinti nenori tai suprasti.

Stebėdami tačiau įvykius, matome kad arabų kraštuose bregta stipraus antikomunistinio bloko formavimasis, kuris aiškiai pradeda rodyti taip vadinamosios Arabų Lygos reikšmės mažėjimą.

Žinome gerai, kad Arabų Lyga, — praktiškai egiptiečių vadovaujama, — pamažu praranda savo įtaką. Anais laikais, kai

Marokas ir Tunisas kovojo už nepriklausomybės atgavimą, lygos įtaka šiuose kraštuose yra buvusi didelė. Anais laikais, net ir komunistinis lygos nacionalizmas jiems buvo parankus.

Tačiau paskutiniu metu ir Maroko Sultanas Mahomedas V ir Tuniso ministeris pirmininkas Bourgiba, ieškąs glaudaus Viduržemio jūros srityje esančių, valstybių bendradarbiavimo politinėje ir ekonominėje srityje.

(Nukelta į 2 psl.).

DAR APIE MOKYMĄ IR AUKLĖJIMĄ

Kas pirmoji eilė turi teisę ir pareigą auklėti ir mokyti vaikus? Ar tėvai turi visiškai paklusti valstybės programai ir įsakymams, ar atvirkščiai — valstybė turi padėti tėvams?

Ir štai kyla diskusijos, susikerta pažiūros. Vieni sako, kad vaikų mokymas priklauso tik valstybei. Kokie argumentai? Svarbiausieji du. — Pirmas, kad vaikai yra taip pat valstybės piliečiai, kaip ir suaugę. Jie jai priklauso nuo pat gimimo. Taigi, valstybė turi rūpintis ir jų auklėjimu. Antras, kad kiekviena teisė pareina iš valstybės, iš priimtų konstitucijos. Taigi, nei šeima, nei tėvai, nei kokios organizacija neturi jokios teisės, jeigu valstybė tos teisės neduoda.

Svarstydami tuos argumentus ir spėjime klausimą. Taip, vaikas gimsta valstybės piliečiu. Bet valstybė nesuteikia jam būvimą. Tėvų valia jis gimsta. Taigi pirmiausia jiems priklauso: tėvams, šeimai, o tik paskui valstybei. Šeima egzistuoja nuo pat žmogijos pradžių, o valstybė tik daug vėliau atsirado. Ir ji turi tik padėti šeimai, bet jokiū būdu neprieštarauti jai ir nesivisinti jos teisėms.

Vaiko, kaip žmogiškos esybės, vystymasis pačia prigimtimi yra pavesta tėvams. Tą vystymąsi imame biologine, intelektualine ir moraline plote. Nuo pat gimimo vaikas reikalingas maisto, aprangos, pastogės. Augdamas jis įgyja patyrimus, kurie yra vėlesnio žinojimo bazė. Įgyja papročius, kurie bus pagrindas jo moralės ir asmenybės. Pavojus atveju jis bėga prie tėvų, bet taip pat ir su nesibai-giančiais klausimais „kodėl taip, dėlko, iš kur tai?“ tik prie tėvų kreipiasi. Anglų filosofas Herbert sako, kad „motinos pamokymas reiškia daugiau negu šimto mokytojų“.

Dabartiniais laikais mokslas yra tiek platus ir tėvai taip užimti kasdieninės buities problemomis, kad neturi nei laiko nei žinių ilgai rūpintis savo vaikų auklėjimu ir mokymu.

Vaikas bent į pradžios mokyklą ateina su tam tikra žinojimo ir moralės baze. Tai tėvų nuopelnas ir valia duota kryptis. Ir mokyklos pareiga ne laužyti šią tėvų nustatytą kryptį, bet

toliau ją vystyti. Jeigu mokykla būtų visai nepriklausanti nuo šeimos, tai mokytojas galėtų duoti priešingą orientaciją vaikui, negu ta, kurią atsinešė iš šeimos. Tai būtų vaiko desorientacija ir asmenybės iškreipimas. Ir daug atsitikimų žinome, kad vaikas nuėjęs į mokyklą su teigiamais auklėjimo ir morališkumo pradais, ten sugedo. Daug tėvų girdime skundžiantis „toks geras buvo vaikas, kol neįėjo į mokyklą“. Taip daugelis tampa sugadinto charakterio, be reikiamos moralės ir tampa ne visuomenės ramstis, jos bendradarbis, bet žalingas jos narys. Tai todėl, kad mokykla nebuvo tęsėja šeimos židinio tradicijų ir idėjų, kad valstybė norėjo atstoti šeimą, kur yra gyvenimo šilima ir dorlybės šventykla. Matome, kad auklėjimo pareiga pačios prigimties yra uždėta tėvams, nes jų širdyje yra įdiegta atsakomybė dėl vaikų ateities. O iš pareigos kyla ir teisė, nes turintis kokią pareigą tuo pačiu turi ir teisę naudotis reikalingomis priemonėmis tai pareigai įvykdyti. Mūsų atveju tėvų teisė yra turėti sau reikiamas ir priimtinas mokyklas.

Valstybės ir šeimos teisės negali būti priešingos viena kitai, o turi viena kitą papildyti. Valstybės pareiga yra skatinti ir padėti mokyklų steigimą. Neturtingose vietovėse ji pati turi steigti, kol vietos gyventojai pajėgs vieni jomis rūpintis, nes valstybė turi didesnius išteklius. Jos pareiga taip pat raginti ir prižiūrėti apsileidėlius tėvus, kad jie leistų vaikus mokyklon.

Tai sistema priimta viso demokratinio pasaulio. Taip yra Šveicarijoje, Anglijoje, Belgijoje ir kitose šalyse, kuriose veikia demokratinė sistema, o ne totalitarizmas.

Tarptautinis Auklėjimo Biuras Paryžiuje surinko davinis iš 55 valstybių Švietimo Ministerijų dėl valstybių bendradarbiavimo privatių mokyklų išlaikyme. Iš to skaičiaus 42 valstybės teikia pašalną privatiems mokykloms. Iš Rumunijos, Bulgarijos atsakė, kad ten nėra tokio klausimo, nes privatinės mokyklos neegzistuoja. Tik keista, kad to biuro žmonės to nežinojo ir tik veltui pašto

ženklus sunaudojo laiškų siuntimui.

Argumentas, kad kiekviena teisė pareina iš valstybės, arba tiksliau sakant, kad valstybė yra teisės šaltinis, taip pat neturi bazės. Tai kilo absoliutizmo laikais, kaip ir pasakymas „valstybė tai aš“. Tuo remdamiesi diktatoriai sutrypia prigimtias teises, pagrindines asmens laisves. Jeigu nėra kitos teisės, kaip tik padiktuotoji valdančiojo kapryzų, tada teisingumas nustoja būti teisės pagrindu. Tą matome sovietinėje santvarkoje. Tenai vienas mokytojas ir viena programa visai masei, be jokių išimčių. Tenai pilnuose įgyvendinta valstybinis mokyklų monopolis. Ir ten ant laisvės griuvėsių iškelta kruvinoji vėliava.

Argentinos himne, kaip nei vienos kitos tautos, tris kartus iš eilės kartojamas laisvės žodis. Už tat didžioji katalikų dauguma ir privalo reikalauti laisvės savo vaikams pasirinkti amžinosios tiesos mokymą ir laisvės mažumai nesilankyti į tas pamokas.

Vėl mintis krypta į Lietuvos buvusias gimnazijas, kurių dauguma buvo valstybinės. Niekas

negalėjo skystis jų rimtumu. Tačiau daugelis aukštųjų valstybės vyrų, karininkų ir kitų žmonių mielai pasirinkdavo savo vaikams Jėzuitų gimnaziją, ar Pranciškonų gimnaziją Kretingoje ar M. Pečkauskaitės vardo gimnaziją, žymių katalikų pedagogų vadovaujamą. Ypač jeigu buvo sunkiau drausminamas ar reikalingas specialesnių mokymo metodų.

Valstybinėse mokyklose mokytojai turi visados derintis prie naujos partijos, kuri paėmė valdžią, turi „persiorientuoti“. Naujas ministeris dažnai pradeda keisti ir mokyklų direktorius, o šie personalą. Aišku, režimo pasekėjai ir garbintojai iškylo, o rimtieji pedagogai, atsidavę tik savo darbui, mokyklai, paliekami užpakaly. Ir taip mokykla vietoj mokymo ir auklėjimo įstaigos tampa valdančiojo asmens garbinimo namais. Tai vis valstybinio mokyklų monopolio negerovės.

Privatinėse mokyklose daugiau pastovumo. Jų mokytojai žino, kad jų pareiga tik vaikų mokslinimas ir auklėjimas, nežiūrint kas valdo kraštą.

J. Kaukas

OKUPANTAI DERGIA LAISVINIMO VEIKSNIUS

Vilniaus radijas 1957. I. 29 ir kom. spauda nepaprastai blaiviai užsipulė mūsų laisvinimo veiksmams ir laisvajame pasaulyje už krašto nepriklausomybės atstatymą kovojančius tautiečius. Skundžiamasi „priešo propagandos įtaka“ pavergtame Tėvyneje. Per radiją skelbta: „reikia visuomet atminti, jog pavojinga ne tiek pati priešų propaganda, kiek tai, kad mes neduodame jai atkirčio. Tuo tarpu mes vis dar turime žmonių, kurie, išgirdę priešiškus šmeižtus, pradeda ieškoti, kas juose yra teisinga. Reikia mokyti atsikleisti klastingus priešus tikslus, kurie iš tikrųjų slepiasi už jų propagandos, reikia mokyti darbo žmones, kad jie mokėtų skirti sveiką, dorą kritiką nuo priešiško melo“... Pati kom. „Tiesa“ pripažįsta, kokį stiprų atgarsį laisvajame pasaulyje veikiančių mūsų tautiečių veikla ir radijo pranešimai randa pavergtame krašte. Bolševikai taip skundžiasi: „Visokiais balsais cypiantis ir besidraskantis kapitalistinis pasaulis primena mums, kad priešas žiaurus ir klastingas, kad jis nesiliauna prieš mus kiršinęs, kad jis visas pastangas deda siekdamas mums kenkti, kad jis mirštamai mūsų nekenčia“...

Okupantas konkrečiau apie Lietuvius, išdergė juos ir stengdamiesi visai suniekinti, sulyginti su nacijs, kad girdi, veikėjai, vakar kalbėję už Hitlerį, rytoj kalbės už Dulles, taip blaiviai atsiliepią, pasidžiauge, jei mažėja aukos laisvinimo reikalams: „Tai sukelia didžiausią nerimą, kai užtrunka karvutė. Todėl nenuostabu, kad krupaviečiai ir biržiškos, lozoraičiai ir škirpos, kairiai ir plechavičiai, karveliai ir matulioniai ima jaustis tarytum ant trips-tančios lyties, blaškosi ir nerimauja. Blaškydamiesi jie vis garsiau šūkauja ir keikiasi...“

Keikiasi ir nerimsta nebent tik okupantai ir Kremliui pasidavę mūsų tautos išgamos, džiaugdamiesi Vakarų pasaulio gyvenančių mūsų tautiečių kad ir menkiausia nevieningumo apraiška ar mažiausia nesėkme, stengdamiesi juos visai suniekinti, tegarbindami okupantų primestąjį lietuvių tautai režimą. Tačiau ir šios pastabos puikiai atskleidžia, kad V. Tarybos radijų ir Am. Balso perduodamos žinios pasiekia kraštą ir kad ten gerai suglebama askirti svetimiems pasidavę ir tik raudonarmiečių durtuvais besužalkančių kvailingų velksmai nuo mūsų veikėjų, kurie kovoja už krašto išlaisvinimą. (Elta).

Pasireiškus tarp lietuvių studentų tam tikroms „nesveikoms apraiškoms“, dabar Sovietai suskato aukštąjį mokslą einantį Lietuvos jaunimą sustiprintai „perauklėti“. Vilniaus radijo pranešimu, sausio 26 d. Vilniaus aukštųjų mokyklų dė-

tytojai, profesoriai, aspirantai ir kiti buvo suvaryti į un-to aktų salę „apsvarstyti klausimų, susijusių su mokomojo auklėjimo darbo pagerinimu tarp studentų“. Į „pasitarimą“ buvo atvykę visi eilė kp žymių pareigūnų ir „svečių iš Maskvos“. Pagrindinį pranešimą padarė, nurodymas svarbiausias direktivas, Sov. Sąjungos aukštojo mokslo ministeris. Jis ypačiai išryškino dėstytojų vaidmenį ir atsakingumą „auklėjant studentiją komunizmo dvasia“. Po pranešimo pasisakė Pedagoginio Instituto dir. Mickėvičius, Vilniaus un-to rektorius Bulavas, Konservatorijos dir. Karnavičius, Mokslo Akademijos „prezidentas“ Matulis ir kt. Reikšmingesnė bolševikiška kalbą pasakė taip pat LKP ck sekretorius Niunka. Paskum Sovietų Sąjungos aukštojo mokslo ministeris atsakė į eilę klausimų, nušviečiančių auklėjamojo darbo problemas aukštojoje mokykloje pagal „komunistinę koncepciją“.

Pastaruoju metu okupantai nuolat linsniuoja į laisvę pabėgusius lietuvius ir jų veikėjus. 1957. I. 27 „Tiesa“ savo vedamajame, pavadiname „Kovų ir pergalių keliu“, laisvajame pasaulyje už Lietuvos išlaisvinimą kovojančius lietuvius ir veiksmus stengiasi visokiais būdais išdergti, gretina juos su nacijs ir visai niekina. Girdi, dabar jie „visokiais balsais skalija, šmeiždami lietuvių tautos istorinius laimėjimus“, norį „atgauti prarastus fabriks ir dvarus“, o „hitlerinę taktiką pridengę žydriamarge Amerikos vėliava“, gi šelmininku vietoj Hitlerio pasirinko Wall Streeto magnatus... Panašia terminologija plūstamas ir per kitą komunistinę spaudą bei radijo pranešimus. Nepriklausomos Lietuvos metais pasiekti laimėjimai nušviečiami kaip tautos išnaudojimas. Tuo tarpu visi puikiai žino, kad tikrieji Lietuvos pavergtėjai yra Sovietai, kurių prievarta primestu Lietuvai režimu kratosi kraštas kaip įmanydamas. (Elta).

SOVIETŲ SAJUNGOJE DIDĖJA NERAMUMAI

(E.) Gauta daugiau žinių apie augančius Sovietų Sąjungoje neramumus. Nepasitenkinimas ypač pasiskaidė Sovietų žygiams didėja pirmoje eilėje tarp bolševikinį intelektualų. Dar niekad „tarybiniai piliečiai“ taip intensyviai nesiklausė užsienių radijo pranešimų, kaip dabar. Nors bolševikai sustiprino trukdymus, bet klausoma kad ir su klūtimis. Maskvos studentai viešai iškabino, ką apie Vengrijos įvykius paskelbė Londono radijas.

Kai kuriuose Sovietų vakariniuose miestuose buvo kilusi tiesiog panika, kuri nėra pasibaigusi nė dabar. Gyventojai, bijodami galimo karo ir būtiniausių reikmių dar didesnio sumažėjimo, perka ką tik įmanydami. Dar visai neseniai buvo kilę neramumų tarp 100.000 vengrų.

kurie gyvena Ukrainoje. Per neramumus buvo suplėšytos sovietinės emblemos. Tuo tarpu pačioje Vengrijoje bolševikinis saugumas nepaprastai atsidėjęs ieško dingusių iš raud. armijos apie 3.000 karių. Tarp jų yra pabėgę ir apie 60 šarvuotųjų igulos, kad jų didžioji dalis prisidėjo prie vengrų laisvės kovotojų, o kiti — nuėjo į pogrindį.

Į Vengriją atkelti iš Sibiro patikimi bolševikams pėstininkų daliniai įsitašo ilgai okupacijai. Daugelyje vietų raudonarmiečiai vykdė tikrus plėšimus. Norėdami kaip nors sustabdyti į vakarus einantį pabėgėlių srautą, bolševikai paskiausiu metu Austrijos pasieniu pradėjo minuoti laukus ir mėtyti atsišaukimus, kuriuose klaidingai informuoja, jog austrai nebeprimą daugiau pabėgėlių, kadangi pritrūkę vietos, ir siūncią visus prievarta atgal į Vengriją. Tokiu atsišaukimus platina daugiausia Kadaro režimo agentai. Sovietų agentai labai atsidėję gauda užsienio spaudoje pasirodžiusias nuotraukas, vaizduojančias vengrų laisvės kovas. Mat, pasirodo, per jas gali atsekti kai kuriuos smarkiai prieš bolševikus pasireiškusius laisvės kovotojus. Esti atveju, jog už tinkamą nuotrauką bolševikai pasiūlo net iki 400 DM.

Bulgarijoje rūgimas eina ir toliau. Ypač nepatenkinti bulgarų karininkai. Todėl bulgarų armija pradėta performuoti į sovietinę armiją. Nepatikimi bulgarų kariai atleidžiami masiškai. Ir Bulgarijoje dvigubai padidintas Sovietų pėstininkų ekačiais. Pats Chruščiovas asmeniškai susitarė su bulgarų kp pareigūnais, kad į Bulgariją būtų įsileista juo daugiau sovietinių dalinių, sumažinta bulgarų žemyno kariuomenė ir ypač aviacija. Bulgariai turi taip pat savo slaptą Bulgarijoje veikiantį siūstavą.

Moskvoje pasiruošimai kariniams veiksmams Artimuosiuose Rytuose, nepaisant visų paneigimų, atsidėjus vykdomi toliau. Kremliaus karinę vadovybę to žygio imtis padrasina taip pat jaunieji Sovietų generolai. Matant Vakarų neryžingumą ir tūpčiomąją vietoje, rašoma vokiečių spaudoje, esą galima laukti tam tikro Sovietų ultimatumo, kuris būtų Vakarams nepriimtinas. Netikima, kad Jungtinių Tautų policija galėtų visiškai dabartinę karinę grėsmę tame sektoriuje pašalinti: tam reikia bent 5 moderniškiausią ginkluotų divizijų. Todėl JAV-se svarstomas planas, kad Jungtinių Tautų dalinius reikėtų su laiku padidinti bent iki 18.000 karių, nes menkesnės pajėgos rimtesniu atveju ten nieko neįstengtų padaryti.

STIPREJA MOLOTOVO ĮTAKA

Vokiečių spaudoje rašoma, jog garsųj Sovietų Sąjungos kp aplinkraštį Rytų ir Vidurio Europos komunistinėms partijoms, kad jos neįvalgytų į Tito, bet klausytų toliau Maskvos direktijų, sustatė Suvlovas. Kremliuje stiprėja Molotovo ir „jį palaikančio marš. Konievo įtaka. Net ir per pasitarimus Kryme Tito įsitikino, kad Chruščiovas yra žymiai pasikeitęs. „Nustalinimo vyksmas“ Rytų Europoje buvo numatytas vykdyti dviem etapais: paliekant „stalininę zoną“ ir įvedant „nustalinimą“... Sušvelnintas režimas turėjo būti pravestas, tam tikra prasme praplečiant suverenumo teises Vengrijoje, Bulgarijoje ir Rumunijoje. Tuo tarpu Lenkijoje, čekoslovakijoje ir Vokietijos Sovietinėse zonoje turėjo būti „toliau laikomasi griežtai“ ir vykdomos senosios direktivos.

Tačiau paskeini įvykiai tuos planus apvertė aukštyn kojomis. Bulgarija, Rumunija, Albanija ir čekoslovakija ir toliau, Maskvos spaudžiamos, atsiskakė sunormalinti savo santykius su Jugoslavija. O pats Tito dabar Maskvos puolamas taip smarkiai, kad dar niekadoms nebuvo puolamas nuo Stalino laikų. Nenoredamas leistis į dar didesnius nesutarimus su Kremliu, Tito galiausiai pasiuntė už groty net ir savo senąjį patikėtinį Džila, buvusį seniau po jo galingiausiu Jugoslavijos komunistinėje valstybėje vyrų. Gi Džilas nieko per daug pikto nėra pasakęs: jo pareiškimai daug kur sutinka ir dabar dar su Tito pareiškimais. Vis dėlto Tito galvoja: būsia geriau jį kol kas laikyti už groty, negu palikus laisvėje susilaukti dar didesnių iš Maskvos puolimų...

— Sovietų laivyno žurnale paskelbta, kad pasižymėjęs britų naras Grabb žuvo besistengdamas su-sekti Sovietų karo laivų paslaptis. Sovietai skelbia, jog amerikiečiai ir kiti „užsienio imperialistai“ savo šnipinėjimą veiklą sustiprino ypač Baltijos jūroje, Šiaurės jūroje ir Juodojoje jūroje. (E.).

PAINUS REZGINYS

(Atkelta iš 1 psl.).

Šios Šiaurinės Afrikos valstybių pastangos, kaip tik sutapo su Eisenhowerio plano paskelbimu ir ekonominės paramos pažadais. Žinome taip pat gerai, kad Saudi Arabijos karalius Ibn Saudas, begriždamas iš JAV valstybių, besilankydamas Ispanijoje ir Tunise, kaip tik asmeniškai užmezgė ryšius su Mahomedu V ir Bourgiba. Taip pat gerai žinomas Ibn Saudo palankus Eisenhowerio doktrinos įvertinimas.

Tuo būdu arabų valstybių tarpe juntama noras ir net pastangos kaip tik pasinaudoti JAV valstybių Eisenhowerio plane siūlomomis ekonominėmis lengvatomis ir parama.

Jau dabar aiškus teigiamas šio plano įvertinimas yra Irake, Libane, Saudi Arabijoje, Jordanijoje ir kitose mažesnėse valstybėse bei Maroke ir Tunise. Tuo būdu, apie Maskvos išgversų veikimą bešokinėjančios pasilieka aiškiai tik Egiptas su Sirija.

Matome tad, kad Artimųjų Rytų ir bendrai arabų bei mahometonų valstybių srityse su-

siduria du dideli vežimai: moderniškas, liuksusinis JAV valstybių motorizuotas politinis ir ekonominis vežimas, pilnas visokių gėrybių ir Maskvos didelės vežėčios, su medinėmis ašimis, varvančiomis raudonu ir kruvinu degutu, tuščios, pigiais komunistiniais blizgučiais apkabintės.

Šių dviejų didžiulių vežimų kelyje stovi mažas Izraelio valstybės kelmas, dėl kurio daug kalbų pasakytą UN posėdžiuose ir dar daugiau rašalo išlieta viso pasaulio laikraščiuose ir žurnaluose.

Izraeliui nutarus atitraukti savo karines pajėgas iš Gazos juostos ir Akaba įlankos srities, atrodo kad „mažasis Izraelio kelmas“ kiek atitolo nuo JAV vežimo. Tačiau padėtis nei kiek nepagerėjo, nes arabų neapykanta žydams nesumažėjo, o padidėjo.

Todėl jei pavieniai arabų užpuodinėjimai Izraelio teritorijos nesiliaus, galima vėl susilaukti įvykių, kurie turės daug įtakos būsimajai pasaulio taikai.

— a. b. c. —

AUSTRALIJA

Lietuvė gyd. V. Barkauskienė paskirta gydytoja į Western Suburbs Hospital Croydone. Z. Budrikis, baigęs Sydney un-to technikos fakultetą, dirba kaip inžinierius paštu žinyboje. Agr. B. Barkus perėjo dirbti į NSW žemės ūkio ministeriją kaip laborantas sėklų selekcijos skyriuje.

Lietuvių Kultūros Fondo Australijoje apygardos suvažiavimas nutarė centro valdybą palikti Melburne. Į naują valdybą išrinkti J. Antanaitis, A. Zubras, A. Krausas, A. Mikala ir A. Pocius, į revizijos komisiją Janulaitis, V. Jakutis ir P. Zinkevičius. Kitas suvažiavimas bus šaukiamas po poros metų Geelonge. (E)

Tarptautinėje pasaulinėje sporto olimpiadoje Melburne Sov. Sąjungos rinktinėje buvo priversti dalyvauti, gindami okupanto spalvas, ir keli lietuviai sportininkai. Krepšinio rungtynės tarp JAV ir Sov. Sąjungos rinktinės pasibaigė 85:55 Amerikos naudai. Sov. Sąjungos krepšinio rinktinės kapitonas yra K. Peškevičius, kuris pasižymi gera sviedinio valdymo technika ir puikiais metimais. Joje žaidęs St. Stonkus, kuris dabar dirba Kauno Kultūros Institute dėstytoju, laikomas vienu iš geriausių krepšinininkų. 1955 m. per krepšinio pirmenybes jis buvo pripažintas geriausiu Sov. Sąjungos čempionato žaidėju, pasižymėjusiu ypatingu veržlumu. Kaunietis A. Lauritėnas studijuoja žemės ūkio Akademijoje. Sov. Sąjungos rinktinėje žaidė 55 kartus. Iš pabaltiečių rinktinėje dar buvo 3 latviai, atsarginiai. 20 km. sportiniam ėjime antrąją vietą ir sidabro medalį iškovojo A. Mikėnas. Laisvųjų lietuvių spaudoje apgalvesta, kad sidabro medalį laimėjęs Mikėnas ir bronzos Murauskas, turėję ginti okupantų spalvas, užsieninė spaudoje buvo skelbiami „rusais“. Lietuviai linki, jog greičiau ateitų toji diena, kada tiek jie, tiek kiti mūsų tautiečiai galėtų ginti savo tautines spalvas. Visi lietuviai yra labai draugiški ir malonūs vyrai. Melburne su jais pavykę pasikalbėti kai kuriems mūsų tautiečiams. (E.)

JUNGT. AMER. VALST.

JAV LB centro valdyba nutarė bendruomenės veiklos sukaktį atžymėti specialiu leidiniu - metraščiu. Jį leis Liet. Enciklopedijos leidėjas J. Kapocius, redaguos žurn. J. Cicėnas, knygos „Vilnius tarp audrų“ autorius.

J. A. V. LB Kultūros Fondo valdyba susitarė su bibliografu A. Ružancovu dėl „Knygų Lentynos“ leidimo. Šiemet numatomi išleisti 6 numeriai, kuriuose bus paskelbta 1956 ir 1957 m. bibliografija ir sužymėti svarbiausieji periodikoje pasirodę straipsniai. Skatinama, kad lietuviai kiek galint daugiau šiu užprenumeruotų amerikiečių bibliotekoms ir svarbesnėms svetimųjų mokslo įstaigoms.

KANADA

Į KLB krašto valdybą išrinkti V. Meilus (pirmininku), vicepirmininkais Dr. J. Songaila ir K. Grigaitis, reikalų vedėju — inž. P. Lelis, sekretorium — Dr. S. Čepas, išdėtininku G. Šernas, nariais — J. Mikšys, J. Simonavičius ir V. Valdotas.

Kanados LB švietimo skyrius paskelbė didžiąją vertingą „Mano gimtinės“ konkursą. Lituanistiniais mokiniais pakviesti savąją gimtinę pavaizduoti straipsniais, piešiniais, fotografijomis, papuošimais ir kt. Premija 150 dol. paskirta per Kanados Kultūros Fondą.

Kanados lietuvių pasižymi gražia veikla. Š. m. sausio 19 — 20 d. buvo susirinkusi posėdžiui KLB trečiosios krašto tarybos pirmoji sesija, kurios metu apsvaistyti patys svarbieji Kanados lietuvių bendruomenės veiklos reikalai. Broliams ir sesėms, vargstantiems okupantų vergijoje, perduotas vengrijos įvykiai sto. vi viso pasaulio akyse, tai ir didžiausią spaudos dėmesį nukreipia atvažiuojančių vengrų emigrantams. Mūsų ruoštas spaudos atstovams priėmimas nebuvo gausus žurnalistais. Neuskaitant mūsų lietuviškios spaudos atstovų, atsilankė „Clarin“, „La Nacion“, ir „El Pueblo“ dienraščių atstovai. Neatvykusiems laikraščio atstovams rezolucijos ir visos kitos žinios buvo išsiunčintos redakcijoms. Keliolikoje dienraščių tilpo

lietuvių vardu padėka už jo ryžtingą laikymąsi pastarųjų mėnesių tarptautinių įvykių atžvilgiu. Lietuvos laisvinimo reikalui konstatuota, jog Lietuvos laisvės byla paskutinių tarptautinių įvykių akivaizdoje reikalauja ypatingo budrumo bei pasiruošimo įvairiems eventualumams. Pažymi, kad mūsų politinių veiksmų nesutarimas neigiamai veikia bendruomenės vidaus santykius, ir skatina imtis visų reikalingų žygių dirbti darbą vieningai. Mūsų politinio gyvenimo visi veiksniai prašyti neproduktingus, iš esmės tik teorinio pobūdžio ginčus juo greičiau baigti ir visas jėgas sutelkti realioms problemoms spręsti.

Sesijai krašto valdybos veiklą referavo buv. pirmininkas B. Sakalauskas. Kartu su latviais ir estais išleista brošiūra „The Greatest Tyranny“. Apylinkių yra 23 Piniginis reikalus referavo išdėtininkas Pr. Kvedaras, apie kultūros fondo veiklą — jos pirm. Iz. Matusevičiūtė, šalpos fondą — pirm. V. Sonda ir kt. Vasario 16 d. gimnazijai remti būrelis yra 23, o rėmėjų apie 500. Gimnazijai iš Kanados pasiųsta apie 25.000 dolerių. Tautos Fondo atstovybės

Iškilminga Vasario 16 Dienos Šventė Argentinos Lietuvių Susivienijimo Dr. Vinco Kudirkos salėje

Gal tik prieš tris metus Argentinos lietuvių organizacijos sutartinai ėmė švęsti Lietuvos Nepriklausomybės — Vasario 16 d. šventę. Šiandien kiekviena organizacija anksčiau švęsdavo paskirai arba visiškai nešvęsdavo. Dabar visos organizacijos priėjo vieningos nuomonės ir bendras mūsų tautos šventės ėmė švęsti sutartinai.

Dar pereitais metais visų organizacijų susirinkime buvo nutarta šiemetinę Vasario 16 dieną švęsti Arg. Lietuvių Susivienijimo patalpoje.

Pradėjus švęsti visoms organizacijoms drauge mūtų tautos šventės, kaip tik šis reikalas ir iškėlė Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos steigimą. Tam buvo prarasta nemaža laiko ir tik pereinamųjų metų lapkričio mėn. pabaigoje buvo gauta išdava — išrinktas Organizacijų ir Spaudos Tarybos prezidentas, kuriam ir buvo pavesta suruošti šiemetinį Nepriklausomybės Šventės — Vasario 16 dienos minėjimą.

Prezidiumas turėjęs tuo klausimu keletą pasitarimų, sudarė šventės minėjimo programą, kuri buvo paskirstyta į atskiras dalis.

I. Su spaudos atstovais buvo pradėta pati šventės pradžia vasario 14 d. 19 val. Hotel Espanol.

Argentinos Lietuvių Spaudos ir Organizacijų (ALOST) Taryba pakvietė visus vietinių bei užsienio laikraščių žurnalistus į vieną iš puošnesnių viešbučių — Espanol, kad painformuoti ir aprūpinti spaudos atstovus propagandine medžiaga apie okupuotą Lietuvą, apie kraštui ir jos gyventojams daromas skriaudas. Iš anksto buvo paruošta gana plati informacinė kalba apie patį kraštą, jos gyventojus, jų kilmę, kalbą ir trumpai supažindinti spaudos atstovai su Lietuvos praeitimi. Spaudos atstovų priėmimą atidarė Lietuvai Išlaisvinti Centro pirmininkas Z. Juknevičius perskaitydamas paruoštą plačią informacinę kalbą, kurioje palietė netik Lietuvos istoriją, jos Nepriklausomo gyvenimo laikotarpį, bet vaizdžiai nupiešė bolševikų siautėjimą Lietuvoje pabrėždamas padarytus nusikaltimus vėžant Lietuvos gyventojus Sibiran ir įvairiausioms priemonėms kankinant tautiškai susipratusius darbininkus bei inteligentus. Po to L. Sruoga visiems išdalyto paruoštas rezolucijas, įteiktą ir daugiau propagandinės medžiagos knygomis išpaunų kalbą.

Tenka paminėti, kad tą pačią dieną spaudos atstovų priėmimus turėjo lenkai ir vengrai. Visiems aišku, kad šiuo metu Vengrijos įvykiai sto. vi viso pasaulio akyse, tai ir didžiausią spaudos dėmesį nukreipia atvažiuojančių vengrų emigrantams. Mūsų ruoštas spaudos atstovams priėmimas nebuvo gausus žurnalistais. Neuskaitant mūsų lietuviškios spaudos atstovų, atsilankė „Clarin“, „La Nacion“, ir „El Pueblo“ dienraščių atstovai. Neatvykusiems laikraščio atstovams rezolucijos ir visos kitos žinios buvo išsiunčintos redakcijoms. Keliolikoje dienraščių tilpo

pirmininkas L. Girinis-Norvaiša nurodė, jog per 9 m. Kanadoje Tautos Fondai surinkta per 33.000 dol. Perteitais met. aukų sutelkta 4.179. Kolonijos pagal suaukotas sumas taip rikiuojasi: Hamilton, Toronto, Delhi, Sudbury, Welland, Br. Columbia, Montreal ir kt. Ilgametei Tautos Fondo įgalotinei M. Arlauskaitė pareikšta už jos darbą nuoširdi padėka. Siūlymas šalpos fondą įjungti į Balfą pritarimo nerado. Pritarta siūlymui, jog reiktų imtis konkrečiau darbo seniai minimai peticijai Lietuvos laisvės reikalui ir kad kaip tik šiemet galima bandyti per kai kuriuos parlamento narius iškelti Lietuvos bylą Kanados įstatymų leidžiamajame organe ir išgauti tuo reikalui vyriausybės pareiškimą.

VENECUELA

Perinkta Lietuvių Savišalpos Bendruomenės centro valdyba: pirmininku A. Malskis, vicepirmininku V. Morkūnas, sekretorium B. Malskytė, kasinininku L. Tamašauskas, kultūros vadovu A. Vaišiušnienė.

VOKIETIJA

Münchenečių iniciatyva Vokietijoje gyvenančių lietuvių teisinginku vardu buvo pasveikintas JAV-ų Prezidentas Eisenhoweris juo per rinkimus į prezidentus praga ir pareikšti jam atitinkami linkėjimai. Prezidento raštinė per JAV-bių ambasadą Bonnoje atsiuntė jiems padėką

gana palankūs straipsniai bei žinios apie pavergtąją mūsų tėvynę.

Išsamiausią straipsnį iš vjetinės spaudos išsidėjo dienraštis „La Nacion“, o iš svetimauciu, tai buvusių lenkų karių savaitraštis „Nasza Sprawa“, Nr. 54, 16. 2. 57, pašvęsdamas beveik visą pirmąjį puslapį vedamajam straipsniui „Litwa pod jarzmem Moskwy“ (Lietuva po Maskvos jungu). Dėl spaudos atstovų priėmimo tenka pasakyti tiek, kad kaip pirmasis bandymas iš viso mūsų kolonijos istorijoje tenka skaičiuoti sveikintiną. Tik ateity reiktų panašius priėmimus suorganizuoti iš anksto paruošus programas, pakvietus spaudos atstovus kitokiu būdu, negu kad šiemet buvo daryta, kas užtikrintų jų atsilankymą. Ir šį priėmimą laikyti prienamą visiems, kad galėtų kiekvienas pasiinformuoti kas daroma šioje srityje.

Tenka pridurti, kad tuo pačiu laiku, kaip buvo rūpinamasi dėl spaudos atstovų priėmimo, buvo prašoma Vidaus Reikalų Ministerijos, kad lietuviams tos šventės praga būtų leista iškelti savo tautines vėliavas ir kad esančią aikštę netoli parapijos būtų leista pavadinti „Lituania“ vardu, bet į tuos paduotus prašymus jokio atsakymo iki šiol nėra gauta.

II. KATEDROJE. Vasario 16 dieną 18 val. Bs. Aires Katedroje įvyko pamaldos už bolševikų pavergtą ir kenčiančią Lietuvą. Pamaldas laikė ir pamokslą sakė J. E. vysk. Bollati, pabrėždamas lietuvių tautos karžygiškumą kovoje su okupantais. Laikė pamaldų giedojo šv. Cecilijos choras vad. V. Rimavičiaus ir po to visi dalyviai didingai sugiedojo tautos himną.

Tautiniais rūbais pasipuošusios lietuviškosios asistavo uždedant vainiką prie San Martin kapo - mauzoliejaus. Pamaldose dalyvavo įvairių tautų esančių už geležinės uždangos atstovai ir gausi lietuvių kolonija. Buvo manoma, kad pamaldos Katedroje būsiandos labai blankios dėl mažo dalyvių skaičiaus, tačiau viskas praėjo sklandžiai ir gerai. Ateity visa tai rengėjams reiktų daug anksčiau skelbti spaudoje, kad visi galėtų laiku sužinoti, nes daugelį žinios pasiekė pervėlai.

III. Vasario 16 Dienos Minėjimo Aktas Dr. V. Kudirkos salėje. Minėjimo aktas Susivienijimo salėje buvo numatytas 21 val. (9), bet žmonės pradėjo rinktis daug anksčiau. Netrukus buvo užpildytas visas sodelis. Tik vėliau buvo pradėta leisti salėn, pastačius prie durų aukų rinkėjus. Tą pareigą atliko lietuviai skautai.

Pradėjus patį minėjimo aktą, trumpą atidaromąjį žodį tarė Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos pirmininkas Jonas Čikštas. Po jo žodžio šv. Cecilijos choras išpildė Argentinos ir Lietuvos himnus, pastarąjį griausmingai giedojo visa salė, tai, kad dar tokio himno giedojimo Susivienijimo salėje nebuvo. Visi jautėsi suėję vienu

tikslu — atšvesti ir paminėti 39-tąją Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Po himnų Lietuvių Centro pirmininkas A. Mičiūdas pasakė pritaikintą kalbą tos dienos praga. Po jo kalbos vėl šv. Cecilijos choras išpildė: Maldą už žuvusius — komp. Vanagaičio, Vasario 16 Diena — kompozicija V. Rymavičiaus ir Kur namas mūs — komp. J. Stankūno. Pianu akomponavo Eleonora Mikučionienė.

Antrąją akto dalį savo kalba pradėjo Lietuvai Išlaisvinti Centro pirm. Zeferinas Juknevičius. Po jo kiek ilgiau trukusios kalbos, buvo tęsiama toliau meninė programa. Buvo atlikta solo dvi dainelės „Oi greičiau greičiau“ ir „Mano gimtinė“, kurias išpildė mūsų kolonijai gerai pažįstama solistė - sopranas Liucija Paliulionytė, be kurios dainavimo beveik niekad neįvyksta jokių viešų minėjimų. Jai akomponavo Eugenija Čikškaitė. Po to sekė gabios ir jau dažnai pasirodančios savo artistiniais talentais Danguolės Valentinaitės B. Brazdžionio „Tėvynę šaukiu“ deklamacija. Šį eilėraščių jį padeklamavo su dideliu įsijautimu ir pilnu artistiniu pergyvenimu. Po šios deklamacijos sekė antroji gana žymi mūsų kolonijos dainavimo pajėga, turinti gana turtinę balsą, tai Jonė Šimoliūniūtė, kuri atliko A. Vaičiūno — „Kad pamatysi kranta lapai“, A. Kačanauko „Kad aš našlaitė“. Po to skautų tautinių šokių grupė pašoko „Voveraitė“ ir „Ožel“. Iš viso reikia pasakyti, kad tautiniai šokiai mūsų kolonijos publikos yra labai mėgiami. Todėl pašokus tuos du šokius publika reikalavo daugiau ir buvo dar išpildytas „Šustas“. Žinoma publiškai nebūtų buvę galo, jei šokėjai būtų pajėgę dar daugiau šokti. Mūsų tautiniai šokiai ir tautiniai kostiumai mergaičių ir vyrų sudaro nepaprastą grožį, dėl ko daugelis užsieniečių nepaprastai domisi ir juos stebi.

Tautinius šokius atliko jų vadovas Z. Jaunius, St. Metrikis, Algis ir Vitolis Rastauskai, Tadas Jackevičius ir R. Mackevičius. Mergaitės šokusios mišriuose šokuose: Olga Čekanauskaitė, Eugenija Čikškaitė, Danguolė Valentinaitė ir Dalia Šantaraitė. Akordeonu akomponavo Rikardas Runimas.

Po tautinių šokių Danutė Ginterytė jausmingai išpildė du eilėraščius: B. Brazdžionio „Be Motinos Tėvynės“ ir „Malda“. Šia deklamacija ir buvo užbaigta puiki ir gana įvairi meninė programa. Po jos buvo perskaitytos rezolucijos ir ALOST prezidiumo pirmininkas J. Čikštas pasakė uždaramąjį žodį. Tuo Vasario 16 Dienos minėjimo aktas buvo užbaigtas.

Reiktų pridurti keleta žodžių dėl buvusio tvarkos. Jau daug kartų kartojama tą vėlinimosi įpratimą, bet jau šį kartą atrodo būsim peržengę visas leistinas ribas.

Bendrai peržvelgus šios Vasario 16 Dienos minėjimą, aiškiai matosi pažanga, kad meninės programos, kaip ir prelegentų kalbos stengtasi trumpinti. Tačiau rodo, kad daroma atranka ir kritiškai vertinami išpildomieji dalykai. Žinoma, nei kiek nebūtų meninės programos dalis nukentėjusi, jei ji dar kiek būtų sutrumpinta, paliekant tik pačias gražiausias atrankas.

St. Ežerėnas

Svarstoma palengvinti imigraciją į Ameriką

(Elta). Neseniai JAV prezidentas Eisenhoweris platumu raštu kreipėsi į Amerikos kongresą, siūlydamas iš pagrindų pakeisti veikiančios imigracijos įstatymus ir atitaisyti buvusius imigracijos įstatymus ir potvarkių sunkumus imigrantams.

Prezidentas savo rašte, be to, siūlo įvesti naują kategoriją imigrantų, kurie į JAV būtų įleidžiami ne visam laikui, o tik laikinai. Čia turima galvoje asmenis, kurie yra pabėgę ar dar pabėgęs nuo komunistinio režimo. Tačiau jei tokie atelviai pareikštų noro Amerikoje pastoviai apsigyventi, tai jiems tokią galimybę reiktų suteikti.

Kai dėl tikrųjų imigrantų, tai Prezidentas siūlo pakeisti pasenusią kvotų sistemą. Iki šiol kvotos rėmėsi 1924 metų gyventojų tautybių duomenimis. Pastarųjų 25 metų praktika parodžiusi, kad kvotų sistema reikia keisti, dedant pagrindan 1950 metų gyventojų surašymo duomenis. Pagal senąsias kvotas kasmet galėjo imigruoti 154.857 asmenis. Prezidentas siūlo bendrą kvotų skaičių padidinti maždaug su 65.000. Keisti reiktų ir kvotų padalinimą atskiroms tautybėms. Da-

bar esą taip, kad kai kurie kraštai savo kvotų neišnaudoja, gi kiti kraštai kvotas perima toli į priekį. Tad prezidentas siūlo kvotas paskirstyti remiantis 1924 — 1955 metų laikotarpio patyrimais. Siūloma taip pat, kad vienais metais neišnaudotas kvotas būtų galima išnaudoti vėlesniais metais. Prezidentas siūlo ypač pabaltiečiams svarbų nuostatą, kad pagal specialius buvusius DP imigracijos įstatymus išduotos vizos nebūtų užskaitomos atitinkamų kraštų kvotų sąskaiton, šiaip, girdi, kvotos išimamos už labai ilgą laiką į priekį.

Be abejo ryšium su tais prezidento siūlymais ir Atstovų rūmuose prasidėjo smarkesnis judėjimas už imigracijos įstatymų pakeitimą. 28 atstovai paruošė naują projektą, pagal kurį naujų imigrantų būtų įsileidžiama kasmet ne 154.657, bet 250.000. Vienas to įstatymo projekto autorių yra atst. Celler, teisų komisijos pirmininkas ir žinomas lietuvių draugas.

Projekte siūloma tautybių kvotas iš viso panaikinti ir atelivius įsileisti tam tikrais bendrais motyvais: 1) sujungimas su giminėmis, 2) įsileidimas žmonijai, mokančių įvairius amatus, 3) politinių pabėgėlių imigracija, 4) įsileidimas asmenų, naudingų valstybei, 5) ūkininkai, kurie norėtų dirbti farmose arba miškuose.

Atst. Walter, imigracijos pakomisijos pirmininkas, patiekė savo atskirus pasiūlymus, kuriuos įgyvendinant Lietuvai galėtų papildomai atvykti dar 8.000. Jo siūlymu būtų galima papildomai sunaudoti ir 19.000 vizų, kurios nebuvo panaudotos tremtinių imigracijos įstatymo galiavimo laikui baigiantis (1956 m. gruodžio 31 d.). Papildomai būtų įsileista ir 5.000 našlaitčių. Atst. Walterio siūlymus įgyvendinant lietuviams būtų grąžintos ir kvotinės vizos, kurios buvo išimtos iš anksto jau iki 2030 metų.

Pavlovo planas

Vokiečių spaudoje rašoma, jog JAV vyriausybei pateko į rankas slaptas Sovietų dokumentas, vad. „Pavlovo planu“. Tai yra 24 puslapių dydžio slaptas Sovietų planas, ką Maskva numato daryti Artimuosiuose Rytuose. Planą paruošęs Pavlovas, Kremliaus užsienio reikalų ministerijos Rytų skyriaus šefas. Lemiamieji veiksmai numatyti 1957 m. Tuo planu turėtų Izraelį pasidalyti Egiptas ir Sirija. Nasseris pulėtų Izraelį 1957. I. 28 ir turėtų per tris dienas užimti. Operacijoms vadovautų gen. Zazorinas. Kariniai veiksmai turėtų būti pradėti iš Sirijos pusės. Paleistos į apyvertą būtų ir sovietinės atominės bombos. Po Naserio pergalės prie Suezio kanalo tuojuo įsitaistyti Sovietai.

Vokiečių spaudoje nurodoma, kad šiuo metu Egipto vadovybėje tarp Naserio ir galingų juo buvusiu revoliucininkų draugų eina nepaprastai smarki kova, kuri gali baigtis ne tik Naserio galios, bet ir galvos praradimu. Prieš Nasserį stoji majoras Halid Muchedin, buv. revoliucinės tarybos narys, šiandien valstybinio laikraščių koncerno šefas ir įsitikinęs komunistas, be to, majoras Salach Salem, buv. Naserio propagandos ministeris, Egipto „Volksturno“ vyr. vadas, aviacijos visa eilė karininkų ir kt. Nasseris, kai kurių draugų patariamas, mėgina savo santykius išlyginti su amerikiečiais. Tam tikslui valdžiai ištikimi žurnalistai gavo nurodymų, kad pamažu Egipto spaudoje pradėtų vesti proamerikietinę politiką. Tuo tarpu Naserio priešai, ypač „Misa“ vakariniame dienraštyje, veda smarkiausią prosiovietinę propagandą. Kai kurie Naserio priešai tiek nekencia britų ir prancūzų, jog yra pasiryžę verčiau susidėti su bolševikais ir prie Suezio kanalo įsileisti Sovietus. Dar nežinia kuo tos rungtynės baigsis. 27 aukštesni aviacijos karininkai neteisti ilgametėmis bausmėmis, o jų vyr. vadas turjis būti sušaudytas. Tačiau smarkiau greibti savo buvusius vakarykščius draugus bijosi ir Naseris, o tie agitaciją prieš jį už tariamai sovietų nešamą „išlaisvinimą“ dar daugiau stiprina. (E.)

Vliko Kontrolės Komisija 1957. I. 28-30 d. d. tikrino Vykd. Tarybos bylas, pinigines apyskaikas ir kt. Kontrolės duomenys siunčiami Vliko sesijai, kuri susirinks posėdžiū š. m. kovo mėn. Kanadoje. Vliko Kontrolės Komisiją sudaro pirm. J. Norkaitis, nariai E. Simonaitis ir J. Kairys. (E.)

TOKIE POEZIJOS DALYKAI

Vienas talentingiausių mūsų dabarties poetų, būtent H. Radauskas šitaip dainuoja:

„Kaip su virėja ir skalbėja
„Daržely kalbasi žiedai,
„Taip su savim aš pats kalbė-
jau
„Neįtikimai paprastai.“

„Pats su savim pasikalbėjęs,
„Krentu į sukurius žvaigždžių.“

Pasikalbėdamas pats su savimi labai paprastai, kaip kuklios darželio gėlės su kukliu moterėlėm, poetas atlieka išpažintį pačiam sau. Ir taip leidžiasi į vidinio gyvenimo dausus. Tai nelengvas dalykas. Svarbiausia, kad iš to pasikalbėjimo dvelkia poezijos aromatas. Ir to pakanka.

O visdėlto nelengva suprasti, kas yra poezija. Žmogus, pamatęs knygoje ar laikraštyje parašytą eilėraštį, mano kad tai yra poezija. Skaito tas eiles ir galvoja, kad skaito poeziją. Taip galvoja ne tik paprastas ir mažai mokslo ragavęs žmogus, bet ir labai išlavintas inteligentas. Kaipgi? Juk ir ritmas liūliuoja, ir rimas skamba, ir didelių idėjų netrūksta! O idėjos tikrai didelės: patriotinės, religinės, politinės, militarinės ir t. t. Betgi iš tikrųjų, tai ne poezija. Tai tik eiliuota proza ir jos rašytojai — ne poetai, o tik paprasti eiliuotojai.

Tai kaipgi čia dabar? Jei tokie gražūs eilėraščiai tėra tik proza, tai kokia gi yra poezija? Poeziją reikia mokėti pažinti. Sakytume, reikia gebėti užuosti, nes visi augščiau minėto pobūdžio eilėraščiai, geriausių atveju, tėra tik apšlakstyti poezija. Jie patys iš savęs poezijos aromato neskleidžia. Iš tikrųjų sunku išmanyti, kas yra ta poezija. Tik viena aišku, kad poezija, tai ne visi tie rašiniai, kurie eilėmis parašyti, lygiai kaip poetai — ne visi žmonės, kurie ilgus plaukus nešioja.

Iš to viso, kas augščiau pasakyta, lyg ir išeity, kad poezijai neužtenka išviršinės formos. Bet, rodos, keista, kodėl jai gali būti per daug turinio, per daug idėjų? Taigi, lyg ir išeity, kad poetai, norėdami sukurti tikrą poeziją, turi būti atsidėję nuo gyvenamosios aplinkos, nuo savo viso laiko, nuo visų gyvenimo ir sugyvenimo poveikių. Taip, matyt, ir yra, nes daugumas poezijos filosofų sutinka, kad poezijai yra kenksminga visokia išorinė įtaka, o ypatingai ta, kuri braunasi iš įvairių socialinių jvykių, visuomeninių darbų, militarinių ir politinių aistrų. Žodžiu, poezijai veikia neigiamai visa tai, kas kolektyviška, kas jaudina mases.

Eiliuotiems raštams augščiau minėtomis temomis seniau buvo duodamas epinės poezijos vardas. Betgi modernūs estetai gerai ištyrė ir priėjo išvados, kad tokios poezijos nėra ir niekada nebuvo. Tai buvo epas, bet ne poezija. Epas gali ir turi būti laikomas atskiru literatūros žanru, nors jis ir reiškiasi eilėmis ir nors jo epizodai savo toninėje sandaroje yra lyg ir suvilgyti poezija. Juk poezijos pradmenų taip pat yra ir daugelyje paveikslų, daugelyje simfonijų ir net tūluose rankų darbo gaminiuose, o tačiau nei ta-

pybos, nei muzikos, nei amatų niekas nelaiko poezija.

Poezijos kritikai, savo ruožtu, yra ištyrę, kad visais laikais, net patys talentingiausi poetai nupuldavo savo kūryboje, kai jų įkvėpimas užsikrėsdavo tomis aistromis, kurios yra būdingos minims. Politikos įtaka poezijai yra ypač kenksminga, ir todėl stačiai paika šnekėti apie poezijos pasireiškimą tada, kai jos kūrėjams iš viršaus įsakoma laikytis nurodytos linijos. Net tokio poezijos šėdevro, kaip Dantės „Dieviškoji Komediija“, daugelis vietų visai nepoeziškos dėl politikos kaltės. Mūsų dienų dideli poetai, kaip rusų Majakovskis, prancūzų Aragon, čiliečių Neruda, na ir mūsų Salomėja Neris, itin žemai nuskudo dėl tos pačios priežasties. Ką jau bekalbėti apie politinės įtakos žalą mažesniems talentams! Komunistai visur neriasi iš kailio reikalaujami darbininkų klasės poezijos. Tačiau reikšmingas faktas, kad toks jų šulas, kaip Trockis, savo laiku tuo reikalu kalbėdamas, pasirodė, yra neigiamai atsiliejęs: „Menas turi eiti savaimė tuo keliu, kurį jis pats pasirenka. Meno dirva nėra sritis, kur partija gali įsakyti mus duoti“. Tas pats Trockis dėl to paties Majakovskio pasakė, kad jisai nukrypęs nuo tikrosios poezijos kelio, kai pradėjęs skelbti idėjas savo kūryboje ir kad jo vėlesnės knygos esančios menkesnės už pirmąsias, „nes jose jis bandė apleisti savo individualų kelią ir stengėsi eiti revoliucijos nubrėžta kryptimi“.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI URUGVAJUJE

Didžioji Tėvynės Diena čia buvo plačiai prisiminta per radiją, spaudą ir visuomenės sambūriuose.

Vasario 15 vakare Radio Ariel specialioje programoje davė ypač įdomią parlamentaro dr. Glauko Segovia paskaitą apie Lietuvą. Jis pernai su kitais parlamento atstovais buvo oficialus Sovietų svečias, lankęs Rusiją ir kairiųjų satelitus. Prisimena Vilnių, kuriame matė „labai suvargusių ir liūdnų žmonių“. Dr. Segovia atpasakojęs svarbiausius istorinius Lietuvos laisvės momentus, plačiau nagrinėjo rusišką bei sovietinio imperializmo užmačias ir ypatingai griežtai pasmerkė bolševikų vykdomą lietuvių tautos naikinimą - genocidą. Pagal jį, būtina reiktu, kad atsakinga tarptautinė komiija šį kriminalą patyrintų ir surastų priemonių balsiam genocidui sustabdyti. Įžymusis kalbėtojas pareiškė giliai tikis lietuvių tautos patriotiniu gajumu ir jos dar vienu išsilaisvinimu. Ši paskaita Vasario 16 buvo pertransliuota ir per Radio Solis, kur kas sekmadienis skamba nuolatine lietuvių programa, T. Jėzuiti vedama.

Radio Solis bangomis visą valandą buvo transliuojama turininga programa, kurioje kolonijos lietuvių išgirdo Min. dr. K. Grauzinio kalbą į Lietuvą (Amerikos Balso ten perduota), vedėjo kun. dr. P. Dauginčio, Bendruomenės pirmininko M. Sveičiulio, Kultūros Draugijos pirm. J. Jazausko, Vyčių pirmininko ir kitų patriotines kalbas ir įvairių choro bei solistų dainų. Be to, tiek ši, tiek kitos Montevideo radijo stotyje perdavė Urug. L. Bendruomenės paskelbtą deklaraciją arba jos santrauką.

Spauda, kaip kasmet, ir neatsiliko. Didieji dienraščiai: EL DIA ir EL PAIS paskelbė atitinkamus savo bendradarbių lietuvių straipsnius ir keli kiti dienraščiai spausdino išsiai Bendruomenės ir Prieš Komunizmą Kovojančių Tautų Komiteto pareiškimus.

Į priėmimą Lietuvos Pasituntinybėje atsilankė angsti užs. reik. ministrų pareigūnai: Luis Victor Cao ir Juan Carlos Althabe, kurie Urugvajaus vyriausybės vardu palinkėjo Lietuvai kuogreičiausiai vėl

Taigi nesąmonė galvoti apie galimumą socialinės poezijos dėl daugelio tam priešingų argumentų, o ypatingai dėl žemiau paduodamo, kurį yra pareiškęs, prieš geroką metų skaičių, didelis prancūzų poetas Mallarmė: „Eilės rašomos ne idėjomis, bet žodžiais“. Bendrai, šiandien jau nebetinka poezijai joks būdvardis, o juo labiau netinka jai vadinti socialine ar darbininkiška poezija: nebėra epinės nei dramatinės poezijos, netgi nebėra nei lyrinės poezijos. Poezija tėra viena. Ir vienintelė.

Tai kurgi ta tikroji poezija, kada nei apie rožes, nei apie lakštingalas nelengva, iš tikrųjų, dainuoti? Ką gi veikia tikrieji poetai akivaizdoje visos dabartinės pasaulio velniavos? Nutilo? Sustreikavo? Galbūt kaikurie taip ir padarė. Kiti dainuoja ir dainuoja negadindami poezinės esencijos:

„Bacho fleita gieda apie mirtį
„Kaip apie pavasarį — ramiai.
„Dėkis daiktus. Tenka atsi-
skirti.

„Tu be reikalo gimei.

„Nesidėk daiktų, nes jie palieka.

„Fleita čulba dar linksmiau
„Apie mirtį, apie dangų, apie
nėką,

„Apie laimę, kad be reikalo
gimiau“.

(H. Radauskas)

Tokia poeto tragedija. Bet poezija — jo išganymas. Ar dar vis sunku suprasti, kas yra poezija? Ne taip labai jau sunku, ir net nereikia tam ypatingos uoslės, kai nesame susirūpinę savo kasdieninėmis gyvenimo gėrybėmis, kurios taip labai mums naudingos ir be galo reikalingos.

Algis Vaidenis

Charles Baudelaire

PAKILIMAS

Viršum užtvankų, viršum slėnių, kalnų, miškų,
debesų, jūrų, anapus saulės, anapus dangaus,
anapus žvaigždėtųjų skliautų, judriai tu skrajojai,
siela mano, ir, kaip šaunus plaukikas, kuris
džiaugiasi bangose, linksma raizai giliają platy-
bę, nepaprastai vyriškai ir aistringai.

Lėk tolyn nuo šio ligūsto tvaiko, keliauk apsi-
valyti į patį augščiausią orą ir gerk, kaip gryną
ir dievišką gėrimą, šviesiąją ugnį, kuri tvenkiasi
giedriose erdvėse.

Po nuovargio ir ilgų kančių, kurios taip sunkiai
slegia niūrų gyvenimą, laimingas tasai, kas gali
pakilti galingais sparnais į šviesos ir rimties
platybes. Tas, kurio mintys, kaip vieversiai į
ryto padangę, laisvai kyla ir plevėna, lengvai tas
gali suprasti, ką kalba gėlės ir nebylūs daiktai.

ŽMOGUS IR JŪRA

Laisvasai žmogau, tu amžinai mylėsi jūrą!
Jūra — tai tavo veidrodis; žiūri skėsdama tavo
siela į jos begalinį bangavimą, o tavo dvasia ne-
mažiau šturpulinga bedugnė.

Tu džiaugiesi pasinerdama į jūrą ligi kaklo;
apglebi ją savo žvilgsniu ir rankomis, ir tavo šir-
dis užsimiršta, kad ji pati dūzgia, beošiand tam
laukiniam ir nenumaldomam skundui.

Abu judu esate klaikūs ir paslaptingi. O žmo-
gau: niekas neišmatavo tavo bedugnės gelmių!
O jūra: niekas nepažįsta tavo vidaus turtų; taip
stropiai saugote judu savo slėpinius!

O betgi nesuskaitomi amžiai kaip judu abu
žiauriai ir negailestingai kaunatės; taip mėgstate
žudynes ir mirtį, o amžinieji kovotojai, o nesutai-
komi broliai!

PRASKILĖS VARPAS

Šurpu ir smagu klausytis, žiemos vakarais, prie
plazdančio ir smilkstančio židinio, kaip iš lėto
pabunda tolimi atsiminimai, gaudžiant varpams,
kurie darniai gieda prieblandos miglose.

Palaimintas skardaus balso varpas, kuris, nepai-
sant jo senatvės, ištikimai ir maldingai trimi-
tuoja, nelyginant senas karys ties palapine bu-
dėdamas!

Mano siela perskilus, ir kai nuobodžio valando-
mis panūsta skleisti savo giesmę šaltoje naktų
erdvėje, dažnai būna, kad jos nusilpęs balsas at-
rodo lyg prisilėgęs riksmas sužeisto žmogaus,
kuris guli apleistas prie kraujo pelkės, po didele
krūva lavonų, ir miršta pasijudint negalėdamas,
o stengdamasis iš viso vieko.

Išvertė Antanas Vilutis

atgauti brangią nepriklausomybę. Šlame priėmimo taip pat dalyvavo žinomas lietuvių bičiulis, Liet. Urug. Kultūrinės Sąjungos pirmininkas J. P. Martinez Bersetche su ponija ir lietuviškųjų organizacijų pirmininkai bei šiaip svečių būrys. Gauti sveikinimai iš Sv. Sosto atstovo, J. A. V., Vokietijos, Ispanijos ir kitų ambasadų. Taip pat sveikino Urug. Vyr. Tribunolo pirmininkas.

Visuomeninis minėjimas įvyko Liet. Kultūros Draugijos patalpose pradedant Min. dr. K. Grauzinio ir p. Martinez Bersetche kalbomis ir baigiant Vyt. Dorelio vedamo choro dainomis. Publika buvo labai gausi. Vasario 17 d. kitas mažesnio masto minėjimas buvo surengtas miesto centre socialistų partijos patalpose, kur ispaniškai kalbas pasakė Socialistų Internacionalo sekretorius P. Amerikai Maistegui, laikraščio EL SOL redaktorius Liber Troitino ir Pr. Vikonis.

Iškilmingas mišias už Tėvynę lietuvių bažnyčioje atlikė ir pamokslą pasakė T. J. Venckus. Asistuojant trispalvei ir organizacijų vėlavoms, dalyvaujant Lietuvos Ministrui su Pasituntinybės personalu ir gausiems tautiečiams, pamaldos buvo baigtos sugiedant „Lietuva, Tėvyne mūsų“...

ESTIJOS TAUTOS ŠVENTĖ

Estija yra labai sena Europos tauta. Savo kilme yra artima Vengrijai ir Suomijai tautoms. Apie 2000 prieš Kristų estų protėviai, vadina mi ugrai, gyveno Volgos žemupyje, prie Juodųjų jūrų. Vėliau atėjusios slavų padėmės pradėjo stumti ten gyvenusias ugrų padėmes. Slavų stumiami ugrai suskilo ir viena dalis nuslinko į pietus, iš kurių vėliau susidarė vengrų tauta. Kita dalis nusikėlė į Europos šiaurę ir apsisitojo Baltijos jūros šiaurės pakrante iš kurių susiformavo suomių ir estų tautos. Apisitojusios dabartinėje savo gyvenamoje vietoje estų tauta vertėsi žemdirbyste ir žūrininkyste. Tais laikais estų tauta buvo valdoma sritinių valdovų, kurie varžėsi ir kariavo tarpusavyje. Kadangi turėjo platų priėjimą prie Baltijos jūros, senovės estai buvo geri pirkliai ir žūrininkai. Įsigalėjus

Skandinavijoje jūrų vikingams, susibūrė ir Estijoje vikingų organizacijos. Estų vikingai smarkiai kariavo su danų, norvegų ir švedų vikingais ir nekartą užplūdavo, nuteriodavo pastarųjų kraštus. Estų vikingų XI amžiuje buvo užpušta ir sunaikinta senovės švedų vikingų sostinė Zigtuna.

Iš tų laikų kovų yra estų tautoje užsilikusi poetinė poema — epas Kalevala, kurioje apdainuojama narsaus karžygio Kalev ir sūnaus Kalevipoeg karo žygiai.

Įsigalėjęs Latvijoje kryžuočių ordenas pradėjo puldinėti ir Estijos atskiras sritis. Tais laikais tarp estų vienybės nebuvo, tad 1217 metais vokiečiai nesunkiai juos užkaravo. Kryžuočių ordenui žlugus Estiją užima danai, kuriuos po kiek laiko išstumia švedai. Švedų valdymas buvo švelnus ir estų daug nevaržė. XVII amžiuje rusai pradėjo brautis prie Baltijos jūros ir to pasėkoje 1712 metais prie Narvos buvo sumušti švedai ir Estiją užima imperialistinė Rusija. XX amžiaus pradžioje Estija, kaip Lietuva ir Latvija, nusimetė rusų jungą. 1819 m. vasario 24 d. buvo paskelbta estų tautos nepriklausomybė.

Nepriklausomybės laikotarpis estų tautai buvo kaip kultūriniai, taip ekonominiai labai vaisingai. Su-

sikūrė ir išbujojo įvairios kultūrinės ir mokslo įstaigos, o krašto ekonominis stovis buvo vienas iš augščiausių Europoje. Taip gyveno rami ir darbšti estų tauta, kol 1940 birželio 14 — 24 d. vėl rusų komunistinis imperializmas įsiveržė ir užgniauzė estų tautos taip gražiai bujojusį valstybinį gyvenimą. Dabartiniu metu estų tauta kartu su savo broliškais latvių ir lietuvių tautomis kenčia žiauriai ir negailestingą raudonojo bolševizmo okupaciją.

1957 vasario 25 d. Amerikos evangelikų parapiljos salėje Simbron 172 B. Aires įvyko 39 metų estų nepriklausomybės minėjimas. Minėjimas pradėtas pamaldomis, kurios įvyko ten egančioje evangelikų šventovėje ir vėliau salėje iškilmingas aktas.

Minėjimo aktą atidarė Estų B-nės pirm. p. Juhana Luik. Po Argentinos ir estų tautos himnų pagrindine kalba pasakė Dr. August Oina. Vėliau buvo koncertinė dalis ir deklaracijos.

Ta proga žodžiu sveikino: vengrų kovotojų vardu kap. Nemček, rumunų — p. Stan Jonescu ir Liet. B-nės — inž. L. Stašaitis. Sveikino raštu: Pasaulio Estų Taryba Stokholme, Slovakų Tautinių Komitetas, Latvių Prieškomunistinis Resistencijos Komitetas ir kt.

L. S.-s

SEKMADIENIO RIMČIAI

MOTERYSTĖ IR SKYRYBOS

„Kuriam tikslui valstybė leidžia milijonines sumas jaunosios kartos mokslininkui ir auklėjimui, jeigu šeimyninis gyvenimas eina dekadencijon, jeigu moralinis krizis šeimos vis daugiau įsigali? Ką padės įvairių mokyklų ir institutų mūsų vaikams teikiamas auklėjimas ir gražiausi pamokymai, jeigu šeimos tik laimiai, vaidai, moterystės ryšio palaikymas? Tik keliolika metų kaip paskelbta skyrybų įstatymas, o jau ketveriopai daugiau jų yra. Laikraščiai pilni aprašymų apie šeimynines dramas, apie žmogūdybes. Nepilnamečių nusikaltėlių skaičius didėja. Vyriausybė ir šeimos turi imtis priemonių prieš moralinį palaikimą, turime grįžti prie krikščioniškos neišardomos santuokos — taip kalbėjo 1934 m. birželio 19 d. Vengrijos seime grafas J. Karolyi. Tie žodžiai tinka ir šiai dienai.

Rimtą valstybininkai, kuriems tikrai rūpi tautos gerovė, jos fizinė ir moralinė sveikata, visados stovi už pastovią, neardomą šeimą. Tik menkesni politikieriai ir partijų vadukai pasiūlo laisvų gynėjų — už „laisvą“ mąstymą (tartum nebūtų logikos dėsnų), už laisvą meilę, o jeigu už santuoką, tai ir už šimtą priežasčių jos suardymui.

Kiti kaltina Bažnyčią, kad ji taip užsispyrusiai laikosi tuo klausimu. Kitas gi, lepteli: „Už pinigus viską gausi. Gerai užmokėsi ir persikirsi“. — Taip, gali gauti skyrybas, bet tik nuo bendro gyvenimo ir materialinių turtų atidalinimą, bet ne moterystės ryšio panaikinimą, kad galėtume antrą kartą vesti. Galima gauti ir tai, jeigu pirmoji moterystė pripažįstama netikra — pav. jeigu ji buvo padaryta nelaisva valia, arba artimos giminytės ryšio trukdoma, ar teisėtai padarytu skausmų išdary. ar dėl kitokių priežasčių. Apie tai kiekvienas susituokiantis yra painformuojamas. Tačiau vieną kartą tinkamai ir teisėtai priėmus moterystės sakramentą jau nėra jokios galimybės katalikui antrą kartą susituokti, kol tebėra abu gyvi.

Kodėl Bažnyčia neduoda absoliučią skyrybų ir neleidžia antrą kartą tuoktis? Paprastas atsakymas, kad negali. Bažnyčia, būdama tarpininke tarp Dievo ir žmonių, tik teikia sakramentus ir juos administruoja. Bet jų esmės negali pakeisti. Kristaus žodžiai „Ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria“ galioja apaštali laikais, kaip galioja ir šiandien, kaip bus galioja ir po šimtų metų. Tam nepadaeda nei didžiausios sumos, nei aukščiausios autoritetai.

Anglijos karalius Henrikas VIII buvo teisėtai apsiavedęs su mirusio brolio našle Kotryna Aragoniete. Nusizūrijęs ir Oną Boleyn, paprašė popiežių skyrybų ir leidimo naujoms vedyboms. Popiežius, regimoji Bažnyčios galva žemėje ir Kristaus vietininkas, negalėjo to prašymo patenkinti, nes neturėjo tokios teisės, nors matė, kad užsispyręs karalius gali bet kokį žingsnį padaryti. Ir taip įvyko. Henrikas VIII 1531 m. pasiskelbė Bažnyčios galva Anglijoje, sekandais metais išleido dekretą „Act of supremacy“, kuriuo pasidėmė sau teisę skirti vyskupus, nusavinti bažnytinius turtus ir kt. Taigi, Bažnyčia nustojo didžiuoju tautos, bet ji negalėjo prasilenkti su Kristaus mokslu.

Santuokos pastovumas taip pat remiasi ir natūraline teise. Juk šeima yra pagrindinė visomenės ląstelė. Jeigu ši ląstelė nėra tvirta, jeigu ji subyra, tai kaip išsilaukus tautos ar valstybės tvirtumas? Santuoka yra natūralinė institucija, taigi pirmesnė už valstybę, ir valstybė neturi teisės jos ryšio ardyti. Nepavykusių santuokų atsitikimui negali būti normatyviu principu santuokos esmės.

Kas Argentinoj kovoja už absoliučią skyrybų įvedimą? — Nors Sovietinėj Rusijoje dabartiniai metu ir gerokai suvaržytos skyrybos, dėl jų brangumo prieinamos tik partijos ir karinomenės „elitai“, bet raudonieji agentai kituose kraštuose visados stovi už skyrybų laisvę, už streikus, už bet kokią netvarką ir kovą. Jie žino, kad nuo palaidesnės šeima, nuo daugiau vaikų išaugusių be rimto šeimyninio židinio šilumos, be tvirtų principų, tuo daugiau bus padėjų komunizmo platinimui. Taigi jie pirmieji toje kovoje. Jų artimiausį giminius socialistai taip pat eina petys į petį. A. Gholldi pareiškė: „Kovosime iki nuovargio už

skyrybų įstatymo priėmimą, nes tai paliečia didelę dalį Argentinos šeimų“. Vienas iš radikalų atstovų S. Nudelman taip pat griežtai pasisako už skyrybas. Jo samprotavimai tai esanti „socialinė būtinybė“, nes esanti beveik visose P. Amerikos šalyse. Reiškia, kad ir blogybė, bet jei visur esanti, tai priimtina.

Dešiniųjų ir centro grupių žmonės pasisako už nesuardomą santuoką. Federalinės Unijos veikėjas A. R. Larreta sako, kad skyrybos nėra jokia masių problema, o tik siauros mažumos — kai kurių intelektualų, ekscentrikų, milijonierių, kino artistų. Visiems kitiems nėra tai alternatyva už skyrybas ar prieš jas, bet tik, anot Čestertono, už moterystę ar už laisvą meilę.

Krikščionių demokratų veikėja p. Ordoñez esanti prieš skyrybas: 1)

Atostogautojos plaukioja Calamuchito ežere. Linksmi, kai saulutė skaisčiai šviečia ir vanduo nešaltas!

Mūsų atostogautojos rašo iš Šv. Kazimiero stovyklos

Villa del Dique, Cordoba

ISPĖDŽIAI IS STOVYKLAUTOJŲ DIENORASČIO:

Vasario 9 d.
Šiandien džiaugėmės kita saulėta diena. Nuėjome ežeran maudytis, o popiet žaidėme sviediniu. Seselė priminė mums, kad žaistume lietuviškai kalbėdamos tarpusavy. Onutė sakė: „Laimute, mesk sviedinį lietuviškai“. Visos saldžiai nusijuokė.
Herminia Našlėnaitė

Vasario 10 d.
Per pietus Ona Juškaitė pasveikino Didž. Gerb. kun. J. Bružiką atvykusį pavišėti į stovyklą ir palinkėjo maloniai praleisti dienas stovyklos aplinkoje, sustiprėti, kad grįžęs į Montevideo, sėkmingai galėtų tęsti darbą Dievo garbei. Popiet visos nuvažiavome į Embalsę, užlipome į kalną, kur viršūnėje yra graži koplytėlė su daugeliu statulėlių. Nulipusios šokome į vandenį ir dar kurį laiką pasipūškinusios grįžome autobusu namo.
Olga Tychoniuk

Vasario 11 d.
Šiandien ėjome net tris kartus maudytis. Mūsų čempionės plaukikės: Mirta Rukšėnaitė, Herminia Našlėnaitė, Laima Grauzinytė, Kristina Marcinkevičiūtė, Olga Tychoniuk, Ona Juškaitė ir Marytė Bučmytė mus mokė plaukti. Išmoko plaukti Milda Račkauskaitė, Marytė Stumbrytė, Nilda Varanauskaitė, Ona Našlėnaitė, Laima Gliosaitė ir Juozapa Grigolaitytė. Kitos pasiryžo išmokti iki grįžtant.
Ona Pajaujytė

Vasario 12 d.
Ankstį rytą rengėmės piknikui. Diena atrodė apsiniaukusi, taigi atidėjome kitai dienai tą malonumą. Popiet prašėme kapeliono, kad vestų mus į kalną. Keletas mergalių pasiliko apačioj kalno prižiūrėti mūsų mašus su užkandžiais. Kitos lipome augštin. Dar mes toli buvome nuo viršūnės, kai jau pamatėme Olgę pačioj kalno viršūnėj. Nulipant ji buvo taip pat pirmutinė.
Ona Našlėnaitė

Vasario 13 d.
Gerb. kun. J. Bružikas mums įdomiai nusakė savo pergyvenimus Lietuvoje karo metu. Mes atyžiai klausėmės. Buvo didelis paskatiniimas karščiau melsti gerąjį Dievą, kad sutrumpintų kančias kenčiantiems Lietuvoj. Popiet lipome į kalną.
Marytė Bučmytė

Vasario 14 d.
Šiandien turėjome pikniką. Kepėme asado. Buvo tiki „criolliški“ pietūs. Kelios mergaitės nuėjo žuvanti, bet nieko nesugavo. Likusį laiką praleidome prie ežero. Jau ir kitos pradeda plaukti!
Irena Jankutė

kaip motina, nes vaikams negali būti nei antro tėvo, nei antros motinos. Netekimas vieno ar kito, nemirus, deformuotų jų asmenybę ir charakterį; 2) kaip žmona — tikroji meilė gali būti tik vienam vyrui, duota priesaika įpareigoja iki pat mirties; 3) kaip katalikė — sąžinė neleidžia sakramento profanacijos; 4) kaip argentinietė — tik šeimos pastovumas suteikia moralinę atramą ir didybę tautai.

Ypač mūsų neskaitytojai ir likimo blaškomai tautai šis „šeimos vėžys“ yra pavojingas. Kiekviena tautos kūno ląstelė yra nepaprastai vertinga ir jos silpnumas mažina ir tautos jėgas.

Siauro straipsnio rėmai neleidžia plačiau pagvilpinti nepavykusių santuokų priežastis ir būdus tam išvengti. Jungtuvės asmenų mišrios tautybės ar tautybės, arba dėl materialinių išskaičiavimų, retai kada priveda prie laimingo šeimos židinio sukūrimo. Vedybos — nepaprastai svarbus gyvenimo žingsnis. Ne kalbant apie jausmo kilnumą, ypač reikia gilnaus apsimastymo ir pasiryšimo. O padarius šį žingsnį, kataliko ir lietuvių sąžinė reikalauja garbingo tęsėjimo — savai laimei ir vaikų saulėtai ateičiai.

jojoj salėj padaryti lietuvišką gegužinę. Mergaitės šokdamos linksmi praleido rytą. Popiet dar vis nebuvo matyti saulutės, tad visos skaitėme ir paįšėme. Padirbusios ėjome pasivaikščioti. Aplankėme puodų dirbtuvę. Matėme daug idomių dalykėlių. Vakare vėl šokome.
Nilda Varanauskaitė

Vasario 21 d.

Ir vėl saulės spinduliai mus šildė ežere. Popiet į kalną. Užlipome ant Calamuchita kalno. Grįžus turėjome iškilmingą vakarienę — kun. K. Černiausko sutiktuvės ir buvusio kapeliono kun. J. Duobos išleistuvės. Po vakarienės Milda Račkauskaitė pasakė atsisveikinimo žodį, padėjojo už gražius pamokimus, vadovavimą ekskursijoms. Palinkėjo laimės ir pasisekimo jo darbuose. Euvo taip pat trumpa programa — vaizdelis „šv. Kazimieras mūsų Globėjas“. Sugiedojome ir giesmę. Padeklamavo Onutė Pajaujytė — Aš Marijai, Olga Tychoniuk — Dievas ir Ona Našlėnaitė — Užsoks kalytė. Herminija Našlėnaitė ir Onutė Juškaitė atliko juokingą pasikalbėjimą. Dar truputį dainavome, šokome ir atsisveikinusios ėjome anksti gulti, nes rytojaus dieną reikėjo anksti kelti.
Ona Juškaitė

Vasario 22 d.

Išvyko mūsų kapelionas kun. J. Duoba, MIC. Popiet užkvietė mus argentinų stovykla — Colonia Marina pasivažinėti laiveliu. Dvi valandas važinėdamosi linksmi praleidome laiką.
Juozapa Grigolaitytė

Vasario 23 d.

Einant iš koplytėlės po šv. Mišių Juozapa Grigolaitytė gavo telegramą, kad mirė jos tėvelis. Visos užjautėme savo draugę, ašaromis išreikšdamos jai užuojautą. Ji šį kryželį priėmė ramiai, kaip iš Dievo rankų. Nuėjusios į koplytėlę sukalbėjome rožančių už jos tėvelio vėlę.
Laimutė Gliosaitė

Vasario 24 d.

Šį rytą mūsų kapelionas kun. Černiauskas atlaikė antras šv. Mišias už a. a. Antaną Grigolaitį, Juozapos tėvelį, Nuestra Senora de

virtuvėje gaminome valgius. Popiet Seselė mokino kepti pyragą. Iškepėme du didelius pyragus. Visos mūsų stovykloje draugės gerėjosi skaniai iškeptu „tortu“.
Elba Stumbrytė

Vasario 27 d.

Vėl lyja. Baigėme rankų darbą, paįšėme. Popiet buvo meno konkursas. Laima Grauzinytė, mūsų menininkė, buvo teisėja. Pirmą dovaną nelė teko Marytei Bučmytei, antra — Onai Našlėnaitėi, o trečia Irenai Jankutei. Sveikinome laimėtojas ir visas kurios dalyvavo šiame konkurse. Taip pat šventėme gimtadienį. Visos mergaitės gavo po laiškutį, sveikinimų.
Mirta Rukšėnaitė

Vasario 28 d.

Norėjome „asado“ kepti daržę, bet lijo visą dieną. Teko kepti virtuvėje. Vakare buvo mūsų išleistuvės. Turėjome iškilmingą vakarienę. Po vakarienės Morta Vaištaraitė pravedė programėlę, pasveikindama kun. Černiauską su vardinėmis. Taip pat padėjojo Tėveliui už dvasinį patarnavimą. Laima Grauzinytė padeklamavo eilėraščių „Linksmų vardinų“. Padėkojome mūsų virėjom: p. p. Damutei Šabūnaitėi ir Mortai Sturevičienei, kurios taip skaniai gamino valgius, o Elenai Talmantaitėi už skalbimą. Paskui šokome. Linksmi praleidome vakarėlį.
Juozapa Grigolaitytė

Kovo 1 d.

Pavalgiusios pusryčius visos tvarkėme susirūpinusios savo čemodanėse. Kalkurios mergaitės ėjo pasivaikščioti ir apžiūrėti paskutinį kartą mūsų apvaikšiotas vietas. Popiet, apie trečią valandą, pradėjome ruošti kelionę. Ketvirtą valandą palikome Villa del Dique. Pakeliui į Rio Cuarto dalinome įspūdžiais linksmi praleistų dienų Villa del Diqueje.

Vakare 9 val. išvažiavome iš Rio Cuarto į Buenos Aires. Pradžioje kelionės šnekučiavomės ir dainavom, bet praėjus kiek laiko pradėjome snausti.

7.30 val. pasiekėme Buenos Aires, kur mūsų jau laukė pasilgę tėveliai.
Laimutė Gliosaitė

Stovyklautojos su savo vadovėmis: Sesele Kamile ir Sesele Angelika. Paršelis pasirenge pagauti žuvį.

Pompeya koplytėlėj. Meldėmės ir giedojome giesmes. Po šv. Mišių sutikome ir daugiau lietuvių atostogaujančių mūsų apylinkėse. Malonu buvo išgirsti būrelį žmonių kalbančių lietuviškai.
Dalia Steikūnaitė

Jau paskutinės dienos stovykloj. Mūsų geros lietuviškosios šiais straipsneliais baigti savo dienoraščių. Jos džiaugiasi, kad neužilgo matys savo brangius tėvelius, bet apgalvestauja, kad reiks atsisveikinti su savo mylimomis draugėmis, kur leido malonias dienas. Čia garbino Dievą lietuviškai, čia skambėjo lietuviškos dainos...
Vasario 25 d.

Šį rytą p. Bukauskas mums paskolino „Sulky“. Nilda Varanauskaitė sutiko mus pavažinėti. Matyt arklis buvo nepatenkintas, nes per daug įlipome į vežimą, tad pradėjo eiti atbulas. Kelios iššokome. Bet po to visą rytą gerasis arklukas mus važinėjo. Dėkingos esame p. Bukauskui. Popiet plaukiojom. Vakare buvo žaidimai.
Milda Račkauskaitė

Vasario 26 d.

Šiandien gavėme mūsų geroms virėjom laisvę. Mes su Sesele Kamila

Transliacija per Amerikos Balsą

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga perdavė sveikinimo žodį pavergtai Lietuvai per Amerikos Balsą. Pats įrašymas buvo vasario 6 d., o transliavo vasario 16 d. sekancią programą:

1. Lietuvos himnas, kurį išpildė šv. Cecilijos choras, diriguojamas muz. V. Rymavičiaus;
2. Argentinos Lietuvių Bendruomenės sveikinimo žodis pavergtiems broliams Tėvynėje;
3. Malda už žuvusius dėl Tėvynės — išpildė šv. Cecilijos choras, diriguojamas p. Vavlovo Rymavičiaus;
4. Žinios iš Argentinos Lietuvių gyvenimo;
5. Kur giria žaliuoja — išpildė Argentinos Lietuvių Tautinis Ansamblis „Daina“, diriguojamas muz. Andriaus Kuprevičiaus.

Transliacija truko 16 minučių.
L. S-S

SKAUTŲ SKYRIŲ

veda

REDAKCIJINĖ KOMISIJA

ŠUOLIS PER LA PLATA...

Dar prieš keletą metų, esant gyvam ir pačiam savo pajėgume ansambliui „Dainai“, buvo gimusi mintis keltis į kitą La Platos krantą aplankyti savų tautiečių. Bet, deja, ši mintis neįvykta mirė. Kiek vėliau ji vėl buvo atnaujinta, bet visos pastangos buvo veltui. Prasidėjusios vidaus politinės painiavos nebedavė galvoti apie šios minties įvykdymą. Pagaliau ir pats ansamblis sudužo, it kristalas, paskleisdamas savo blizgančias šukes į įvairias puses. Daugelis jų dingo nebesugrąžinamai, kai ką dar pavyko surankioti ir sulaukyti prie skautų organizacijos.

Vienu momentu šis vienetas sušvito buvusio ansamblio kūrėjo a. a. A. Petravičiaus rankose, bet, deja, — neilgam. Negalėtingo likimo lemėtis nusivedė šį daug žadantį ir sugebantį vesti minią vyrą — nusivedė ne jį vieną, bet ir kitą, kuris drauge su mumis ėjo petys petin — tai a. a. Kazimierą Veličką.

Jaunimo dvasia nepalūžo. Į pasišalinusių vietos stėjo kiti — atėjo su dideliais ir gerais norais, su patyrimu, turįs užpakaly savęs didelį gyvenimo bei praktikos patyrimą, senas scenos vilkas, mūsų nepriklausomo gyvenimo valstybinio teatro aktorius Juozas Valentinas. Ir vėl pradėta žengti priekin. Žingsnis po žingsnio artėjom prie La Platos kranto ir ruošėmės šuoliui į kitą pusę.

Ir priartėjo diena. Visi susirūpinusiais, pilnais nerimo veidais, bet tvirti dvasia, išlipom į krantą. Visų viena ir ta pati mintis, buvusi prieš daugelį metų...

* * *

Nauja vieta, naujos sąlygos, nauji veidai nepaveikė nei vieno. Nepabirto, bet ėjo nustatytu keltu prie tikslo. Sunkus ir įtemptas buvo tas darbas, bet visi pasidalinę šią našą išnešėm, o dabar tegyvenam vien tų valandų saulės žibintais.

Džiugu, kad turim tokių artimų žmonių, kurie reikalui esant mums ištiesia savo draugišką ranką ir eina drauge su mumis — petys petin.

Kaip tik dabar, kada dar mūsų visų mintys nėra nutolusios nuo tų malonių pergyvenimo valandų, norėtumėm prisiminti visus tuos, kurie drauge su mumis nuolat eis padėdami mums kur mes jaučiame vieną nepajėgsime.

Įvertiname šio spektaklio režisierių p. Juozą Valentina paruošiant bei pravadant spektaklį, bei dainos, šokio ir muzikos koncertą, kur jis sugebėjo sudaryti reikiamas nuotakas ir visu rimtumu išlaikyti jo charakterį.

Nepamiršdami to viso triušo p. Juozui Valentinui reikiame didžiulę skautišką padėką.

Taip pat negalime pamiršti nei vieno mūsų talkininko, kurie su didžiausiomis pastangomis atliko jiems patikėtus uždavinius; kaip p. Romą Mackevičių, sukurusių išdykusio kaimo jaunuolį, Stasį Metrikį, atlikusių gyvą ir apskurę kaimo jaunimo tipą, Ed. Radionovą, vaidančių kaimo muzikantą, Pr. Tamoševičių — vargšą, paniekintą Miką, A. Slančiauską — rimtą, bet mėgstantį jaunųjų draugiją — su šokiu ir daina ir Eug. Čikštaitę, vaidavusią gyvą linksmą kaimo mergaitę. Negalėtume nepajusti buvusią spektaklio dainos sielą — tai Aleksandrą Stasiulį, kuris savo tonais davė puikų skambesį netik pačiam spektakliui, bet radio pusvalandžio, bažnytinės giesmės bei vakarinio koncerto dainai. Jo įdėtas darbas yra dalis jo sielos. Už visa tai jam priklausomą gili padėka.

Nepamiršome ir muz. Alf. Petravičiaus, kuris, dėja, dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo pergyventi tų mūsų malonių valandų. Už jo įdėtus gerus norus, patarimus, bei pastangas esam be galo dėkingi.

Norėtume padėkoti mūsų mielam pramonininkui p. Kazimierui Sulniui, kuris jau nuo seniai, esant reikalui, įvairiais būdais mus paramavo, kaip ir šiuo metu — naudojomės jo sunkvežimiu išvykstant.

Dėkojam taip pat ir p. J. Čikštui, Argentinos Lietuvių Organizacijai

bei Spaudos Tarybos pirmininkui, už patiektus mūsų broliams urugvajiečiams sveikinimus, dėkojam taip pat ir visiems argentiniečiams — lietuviams buvusiems drauge su mumis ir gyvenusiems tas džiaugsmo vandenias. Ačiū visiems, visiems!

Lietuvių skautų Draugovė.

BRANGŪS BROLIAI URUGVAJUJE

Dar vos tik keliolika valandų, kaip mes apleidom Jūsų vaišingas pastoges. Dar tebematom Jūsų sėdintį salėje, ar mums mosikuojančius paskutiniam atsisveikinimui... Mūsų vaizduotė pilna gražiausių vaizdų iš tų kelių dienų gyvenimo su Jumis. Jūs mus vertinote, kad sugebėjom Jums atvežti pasigėrėtiną mūsų toli paliktos tėviškos vaizdą, išgirstą kaimo jaunimo dainą ir pilną džiaugsmo bei jaunatvės mūsų tautinį šokį, kurį seniau yra šokę mūsų senoliai, kaip dar nepažiną žalingo besiskverbiantio į kaimą, modernizmo. — Vita tai Jus dvasioje atgaivino, atgaivino taip pat ir mus, kad mes atradome Jūsų širdyse meilę mūsų kraštui...

Jūsų panegirikas bei vertinimą nepriimame mes sau asmeniškai, bet tebūna kraunama ir branginama vertybė mūsų kraštui, iš kurio mes, arba mūsų tėvai, yra kilę — mūsų brangiai kenčiantis Tėvynei Lietuvai.

Neteko Jus visus iki vieno aplankyti ir kiekvienam atskirai padėkoti už tokį didelį vaišingumą bei rūpestį, kurį Jūs parodėte.

Dėkojam Jums visiems. Norėtume prisiminti Jus dar kartą visus, kaip T.T. Jėzuitus, Cieslinskių šeimą, p.p. Bekerius, Kerpiškis, Čirpus, Vidzius, Mniauskus, Brašius, Vaitelius, Debeačius, Ščesnulevičius, Bartnikaičius, Aleksiiūnus, Lingius, Aleksejūnus, Petrušius, Dutkus, Sabaliauskus, p. Bartasiūną Alfonso, Jušius, Jazauską Julijū, Stefaniję de Alonso, p. Cieslinskię, teol. licencijatą kun. St. Grigaliūną ir kt. Visos šios garbingų lietuvių pavardės yra įrašytos į Skautų Rėmėjų Garbės knygą, kurioje atliečia kartos matys nuoširdžią vaišingą lietuvišką širdį. Ačiū visiems!

Lietuvių Skautų Draugovė Argentinoje

MIELI SESĖS IR BROLIAI SKAUTAI,

Įgyvendinom tai, ką visi ilgą laiką nešiojom savo širdyse. Aplankėm savo tautiečius, supratom vieni kitus. Dabar jau vėl grįžom prie savo kasdieninių pareigų.

Šis mūsų išvykimas pareikalavo iš kiekvieno Jūsų be galo didelio įtempimo bei jėgų. Tas mūsų pasirodymas kaimyninėje mūsų tautiečių kolonijoje patarnavo ne kaip paprastas spektaklis žiūrovui, bet buvo raktas į abiejų pusių širdis, kas mus suartino. Diena iš dienos to suartėjimo turim slykti kiek galėdami su tolimesniais, ir didesniu skaičiumi mūsų brolių, kad atėjus laukiamam momentui būtume vieningi ir neturėtume ieškoti lietuvių, bet tik išgirdę ženklą, visi kaip vienas visuose pasaulio kampuose būtume pasiruošę.

Ta proga dėkoja Jums visiems už atliktą šį sunkų ir didelį darbą.

Visiems šio darbo talkininkams, kaip paskilt. Zigmuui Jaunui, vyr. skilt. Aldonai Jablonskytei, skilt. Liucei Paliulonytei, vyr. sk. kond. F. Masiulytei - Jaunienei, vyr. sk. kond. Danguolei Valentinaitei, skauti Daliai Šantaraitėi ir mūsų visų jaunlausiai skautei Onutei Masiulytei, kuri su didele kantrybe ir ištvėrme pakėlė tų sunkų darbų tenką atskira padėka; s. v. skilt. A. Rastauskui, s. v. V. Rastauskui, s. v. kand. T. Jackevičiui, s. v. kand. A. Lesniauskui ir s. v. paskilt. A. Cibavičiui spaudėm kalrę ir nuoširdus broliškas acit!

Nei vieno negalėčiau vertinti daugiau ar mažiau, visi atlikote savas pareigas gerai. Atleis jus įvertins. Šie Jūsų darbai tebūna dovana mūsų kenčiantis Tėvynei - Lietuvai.

Budėk!

Vyr. skilt. S Babroais, Draugininkas

MONTEVIDEO

MENO ŠVENTĖ

MONTEVIDEO. Lietuvių Skautų Draugovės Argentinoje ansamblio atvykimas į Urugvajų buvo didis ir įspūdingas įvykis abiejų kolonijų kultūros istorijoje. Tikra meno šventė, kurią Montevideo lietuviai negreit pamirš.

Kovo 2 d. ansamblis pastatė G. Veličkos dviejų veiksmų muzikalinę pjesę „Šienapiūtė“. Sekmdienį ansamblio solistai giedoję per mišias lietuvių bažnyčioje, o vakare parapijos salėje vėl pasirodė su dainų ir šokių pyne, kuriai vadovavo J. Valentinas, įterpdamas kupinų sąmojaus monologą.

Urugvajaus lietuviai apie svečių atvykimą ir jų žadėtą programą buvo gerai painformuoti per radiją, tad publikos prisirinko daugiau, negu buvo galima tikėtis. Armėnų salė buvo pilnutėlė — tarp 500 — 600 tautiečių ir lietuvių draugų. Tai parodė ypatingą lietuvių domėjimąsi broliais iš anapus La Platos ir tautosakinį meną.

Tenka iškart pasakyti, kad lūkesčiai nebuvo apvilti. „Šienapiūtės“ turinys skaitytoms jau žinomas, ansamblio pajėgumas taip pat. Nors armėnų salėje negalėjo turėti atitinkamų dekoracijų ir reikiamo skambumo, tačiau tiek vaidintojai, tiek solistai ir tautinių šokių šokėjai žiūrovus sužavėjo. Ypatingai pažymėtina J. Valentino vaidyba dėdės Rinkaus vaidmeny. Jis kartu ir režisiorius. Pažymėtina L. Paliulionytės (Agnės rolėje) gera vaidyba ir simpatiška švelnus bei sultingas jos balselis. Tikras studento Petro vaidmenyje buvo A. Rastauskas, o taip pat ir D. Valentinaite, Z. Jaunius, V. Rastauskas, R. Mackevičius, Pr. Tamoševičius, F. Masiulytė - Jauniene ir muzikantas, tikras akordeono maestro Ed. Radionovas. Dainoms vadovavo muz. A. Stasiulis, tautiniams šokiams Z. Jaunius, prie grimo ir dekoracijų — A. Jablonskytė.

Prieš vaidinimą pasirodė mokyk. G. Stanevičienės vedamas Urugvajaus liet. vaikų chorėlis ir gitaristas. Po „Šienapiūtės“ vietos „Vyčių“ tautinių šokių grupė pademonstravo visą rinkinį šokių, kurie buvo nauji ir gerai paruošti. Vytiečiai, matomi, prieš svečius irgi „pasitempė“. Programa (publikai dėl karnavalo pavėlavus) nusitęsė net iki vidurnakčio, gi šokiai iki ryto.

Nors po nepatogios kelionės svečiai buvo išvarę, bet padarė daugiau, rodos, nei galėjo. Po „Šienapiūtės“ ir pobūvio su Urugvajaus lietuviais šeštadienio naktį, sekmdienio ryte T. Jėzuitų vedamos radijo programos klausytojai jau išgirdo „argentiniečių“ solistes ir solistus oro bangomis. Ta proga buvo išgirstas ir Argentinos lietuvių veikėjo J. Čikšto sveikinimo žodis. Ypatingas malonumas buvo juos išgirsti ir bažnyčioje. Lietuvių šventovė Cerre iki šiol dar negirdėjo tokių aidų, kaip L. Paliulionytės jauninaičiai pagiedoto „Ave Maria“, „Crucifixus“ ar A. Slančiausko darniai ir galingai atlikto „Bethoveno „Benedictus“, o taip pat vyrų chorėlio giesmių.

Svečių ir iš Argentinos sugrįžusio Tėvo J. Bružikio pagerbimui pietūs buvo parapijos salėje. Čia vėl prisirinko žmonių tiek, kiek tilpo. Besisitpinant buvo pasakyta dang kalbų, svečius sveikinant ir dėkojant jiems už sielos puotą. Buvo išreikšta linkėjimų tokių susitikimų susilaukti daugiau. Svečių vardu susilaukėmės žodį pasakė skautų draugovės vadovas p. Babronis ir Dr. Martinez, kilnus T. Bružikio gydytojas su keturiais savo padėjėjais iš Rosario.

Toje pat salėje, kaip jau minėta, vėl buvo svečių meninis pasirodymas. Solistė Paliulionytė čia pasireiškė ne tik su lietuvių taip mėgiamomis dainomis, kaip „Karvelėlė“ ir „Našlaitėlė“, bet ir sunkiau išpildoma arija iš „Rigoletto“. A. Slančiauskas savo daug žadančiu bosu širdį užėmė su „Kur bakūžė samanta“. Vėl tautiniai šokiai ir deklamacijos buvo svečių tarsi — sudiev ir iki pasimatymo...

Ansamblio pasikvietimu ir svečių apgyvendinimu daugiausia rūpinosi kun. J. Giedrys, bet jam mieliai talkino dangelis Montevideo lietuvių. Buvo net varžybų svečius bevaishinant. Svečiai irgi gėrėjosi Urugvajaus lietuvių nuoširdumu. Rengėjai Urug. L. Bendromėms vardu dėkoja visiems.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju Urugvajaus lietuviams už malonų priėmimą-vaišes: p. Lazdauskui, p. p. Bartnikai-

PORA ŽODŽIŲ DEL ASMENIŠKUMŲ

Laikau išitikinimo, kad visuomeninė ir spaudos darbe neturi būti vietos asmeniškumams. Tie, kurie nagrinėdami viešus reikalus pereina į asmeniškumą, aiškiai parodo dvi neigiamas savybes: nesubrendimą ir nesugebėjimą atremti ar sugriauti teigimus ar įrodinėjimus, kurie ne visuomet būna malonus. Paprastai, panašūs urvinės galvosenos padarai pereina į atvirą puolimą tų asmenų, kurie pareiškia savo nuomonę vienu ar kitu klausimu. Man tokių puolimų teko patirti nemaža. Yra viešai žinoma, kad gaujelė minkštapročių, tebedandanti prisiplakti prie Argentinos lietuvių organizacijų, sklaidė apie mane juokingiausias pasakas. Jų apmaudui, tomis pasakomis mažai pešė. Paskutinioju metu, todėl, susimetė į Boedo gatvės karčiamą ir bando „veikti“ per savo provokacinį šlamštapį. Jų tarpe ypač gyvai „pasireiškia“ vienas iš-

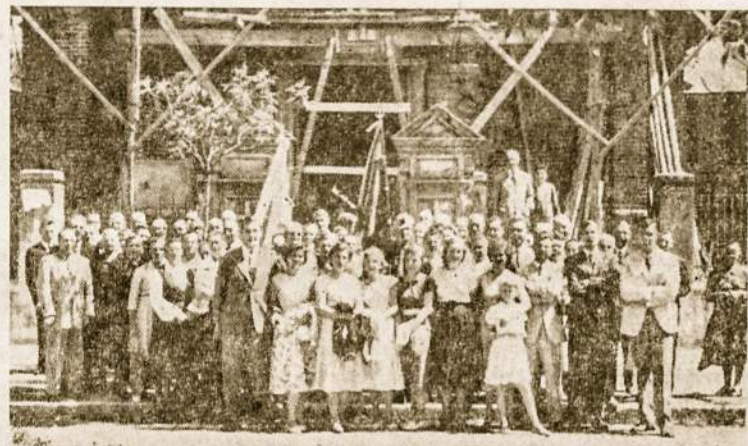
sipūtės apuokas, matomai gavęs paskirtį apdrabstyti purvais visus raudonojo kromelio priešus. Vargšas, tačiau, toks kerėbliskas, kad savo staciokiškais išsišokimais pirmoju vietoj apsibrabsto pats ir pastato pajaukai savo nusigėrusius sėbrus.

Daugelis mano draugų ir pažįstamų manęs klausia, kodėl viešai neatsakau į mane nukreiptus puolimus. Atsakymas yra aiškus: nėra prasmės atsakinti, lojantiems patvoriuose.

Juk pats Dievas yra skyręs vieniems kalbėti, kitiems loti. Lodami, karčiamos „didvyriai“ atlieka savo tikrąją naudą paskirtį: laikui bėgant plačioji visuomenė kas-kart geriau juos pažįns ir pati nusikratys jų tų sutvėrimų.

Galia tik, kad tenka gaišti laiką panašiais klausimais, kai yra tiek daug rimtų reikalų, laukiančių nuodugnaus išnagrinėjimo.

L. Sruoga

Berisso lietuviai po pamaldų, atšventę Vasario šešioliktąją.

čiams, p. p. Brusiams, p. Babiliui, p. Tolišliui, gerb. kun. Dauginėčiui už supažindinimą su muzėjum ir bažnyčia ir p. Jazauskui už supažindinimą su liet. kultūros namais.

Valerija Toliušytė Lesčius

ŽINIOS IŠ LIETUVIŲ CENTRO

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINEJIMAS LIETUVIŲ CENTRE

Vasario 17 d. Lietuvių Centre įvyko neeilinis įvykis. Buvo paminėta Vasario šešioliktoji su dideliais užsimojimais — pašventintas kertinis akmuo naujai Dr. J. Basanavičiaus vardo salei. Tuo būdu Lietuvių Centras po kiek laiko turės nuosavas patalpas, kuriose galės dirbti graži lietuviška darba.

Sventinimo apeigas atliko kun. J. Margis, MIC. kūmais buvo Antanas ir Ona Kairiai, Kazimieras ir Konstancija Deveikiai - Pipirai ir Antanas ir Ona Vyturiai. Į kertinį akmenį įmūrino 10 litų lietuvišką pinigą, kad atliečia kartos radusios žinotų, jog ši salė buvo pastatyta lietuvių triūsu ir aukomis. Reikšmingas kalbas pasakė LIC pirm. Z. Juknevičius, gen. T. Daukantas, P. Staliaraitis, K. Misiūnas, Ant. Mikelionienė, J. Čikštas, A. Mankus, V. Cibavičius, „Nemuno“ ir „Mindaugo“ D-ju atstovai iš Berisso ir kt. Programą vedė Liudas Lemberis. Po oficialiosios dalies visi svečiai buvo pavaišinti asado. Statybos Fondui aukojo: J. Čikštas — 2000, ARLB Temperley Apylinkė — 500, aukų lapu — 500; B. Eidukonis — 1000, V. Ramanauskas — 500, P. Bilevičius — 500, P. Vaitkevičius — 1000, A. Karosas — 500, Pr. Norkus — 500, „Nemuno“ D-ja iš Berisso — 500, V. Andriška — 1000, J. Bražėnas — 500, J. Petronis — 500, Adolfas ir Albertas Baltušiai — 500, P. Baltakis — 1000, B. Kulionis — 500, J. Rudėnas — 1000, L. Bernotas — 500, A. Lukšėnas — 1000, K. Budinas — 1000, J. Siūšis — 300, J. Kaženiškas — 200, J. Blumbergas — 100, P. Blumbergas — 100 ir A. Dominas — 100. Pasidavė aukoti: J. Lias — 500, P. Rimavičiūtė Lisenė — 500, P. Vaitkevičius — 1000 ir O. Janulionienė — 1000. Visiems aukotojams ir pasižadėjusiems bei šventės dalyviams Lietuvių Centro Valdyba labai dėkinga.

Sveiktiname Lietuvių Centro pirm. Artūrą Mičiūdą, Valdybą ir narius, sekmingai dirbančius gražų kultūrinį darbą. Tai tikras Vasario šešioliktosios minėjimas, kuris bus veiksmingas ateities kartoms ir tuo pačiu mūsų vargančiai Tėvynei!

„LAIKO“ SKAITYTOJŲ DEMESIU!

Dėl spausntvės tarnautojų atostogų, vienas „Laiko“ numeris neišėjo. Toliau „Laikas“ bus siuntinėjamas įprasta tvarka.

— Jadvyga ir Jonas Šimkevičiai, žinomi metalurgikos mašinų fabrikantai, kurių quintoje-basaine Montė Grande parapijos jaunimas praleidžia karštąsias vasaros dienas, kovo 16 d. išvyksta į Mendoza. Grįždami žada aplankyti šv. Kazimiero T.T. Marijonų vilą Villa del Diquėje.

S Y P S E N O S

GUDRUS PRIEŠ GUDRŲ

Vienas žmogus dėl svarbios bylos norėjo pasiklausti advokato nuomonės, bet neturėdamas kuo užmokėti pakvietė advokatą pietų. Pietų metu gudriai išsiklausinėjo ir gavo gerą patarimą, kuriais pasinaudojęs bylą laimėjo. Po kelių dienų žmogelis gauna sąskaitą apsimokėti už teisės patarnavimus. Žmogus, norėdamas advokatu tu pačiu atsimokėti, pasiūtė jam sąskaitą už pietus. Advokatas sąskaitą apmokėjo, bet gudruolį žmogelį patraukė į teismą už... laikymą valgyklos be leidimo

DIDELIS APGAVIMAS

Laikraščio pardavėjas, protekine bėgdamas gatve, šaukia: — Didelis apgavimas... Nukentėjo penkiasdešimt du žmonės... Inteligentiškos išvaizdos žmogus skubiai nusiperka laikraštį, tačiau jį greitomis peržvelgęs, neranda jokio apgavimo. Vartydamas toliau išgirsta kaip pardavėjas bėgdamas vėl šaukia: — Didelis apgavimas... Nukentėjo penkiosdešimts trys žmonės...

O — Skotali pasižymi savo šykštumu ir taupumu.

Vieną škotą draugas pakvietė pas save svečiuotis į Londoną. Praėjo daug laiko, bet škotas nesiruošia išvažiuoti. Šeiminkui gi atrodo, kad jau laikas svečiui išvykti, ir mandagiai paklausė: — Ar nemanai, kad tavo žmona ir vaikai tavęs išsiligo?

— Tikrai, visai teisingai galvoji, tuoj jiems parašysiu, kad čia atvažiuotų!

O — Na, Jonuk, jeigu tu turėtum vieną degtuką, o norėtum uždegti cigarą, žvakę ir lempą, — tai kurį tu pirmiausiai uždegtum? — Degtuką...

O — Prancūzai alkoholio suvartojimu žymiai pralenkia kitas tautas.

Vienas mažo Prancūzijos miestelio burmistras rado gerą būdą sumažinti girtuokliavimą pamaldų metu. Vieną sekmdienį liepė išlipinti mieste tokio turinio plakatus: „Kiekvienas asmuo, užėjęs išgerti sekmdienį ar šventadienį pamaldų metu į smuklę, turi teisę išelti nesumokėjęs“.

Tikslas buvo pasiektas. Kitą sekmdienį visos smuklės per pamaldas buvo visai uždarytos.

A. + A

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. + A. ANTANAS KUNDROTAS

Kovo 5 d. Argentinos lietuvių kolonija neteko dar vieno tautiečio, sulaukusio 52 m. amžiaus — Antano Kundroto. Velionis kilęs iš Počiaių k., Eržvilko v., Tauragės aps. Į Argentina atvyko 1930 m. Paskutiniu laiku dirbo fabrike. Velionis mirė aprūpintas šv. sakramentais. Buvo mylimas visų. Ligoje daug kas lankė, ypač, kai buvo paguldytas Piruvano ligoninėje, kurioje ir mirė. Palaidotas su religinėmis apeigomis kovo 7 d. Sarandi kapinėse. Daug tautiečių palydėjo velionį į amžino poilsio vietą, kapas buvo papuostas artimųjų vainikais. Argentinoje paliko nuliūdusi žmona Ona Puišytė Kundrotienė, o Lietuvoj liko motina, 3 broliai ir 2 seserys. Išsėkis ramybėje, mielas Tautietii!

A. a. Albinas Rūkštelis, miręs vasario 3 d.

MIRĖ JONAS GAŠČIŪNAS IS COMODORO RIVADAVIA

Š. m. sausio 10 d. Comodoro Rivadavia lietuvių koloniją aplankė liūdna žinia, nes buvo gauta telegrama, kad Bs. Aires Martel ligoninėje mirė 63 m. tautietis Jonas Gaščiūnas.

Buvo kilęs iš Klovainių, Pakruojo v., Šlaulių ap., į Argentina atvyko 1925 m. ir iš pradžių dirbo Sara skerdykloje. 1927 m. persikėlė gyventi į Comodoro Rivadavia, sausio mėn. 10 d. pradėdamas dirbti Astra de Petroleo kompanijoje. Turėjo atsakingą vadovaujama darbą prie žibalo versmų gręžimo. Visą laiką gerai jausdamasis išbuvo iki perelty metų spalio 17 d. Sveikatai pablogėjus teko persikelti į Bs. Aires. Atvyko gruodžio 14 d. Nei gerų

gydytojų priežiūra, nei moderniški vaistai nieko nepagelbėjo. Velionis atsiskyrė su šiuo pasauliu. Buvo pašarvotas Casa Mortoria, Bs. Aires. Prie karsto buvo vainikas nuo šeimos, Petro Mockaus ir šeimos, Jono Tamošiūno ir šeimos, Vlado Balsio ir šeimos, Vlodo Vėjūno ir šeimos, Astros administracijos ir kt. Sekančią dieną laikinai buvo palaidotas Chacarita kapinėse. Šeimai pageidaujant, palaikai buvo pervežti į Comodoro Rivadavia sausio 28 d. Parvežus, velionis buvo pašarvotas žmonos namuose, Astra, km. 20, o sekančią dieną 4 val. popiet palaidotas km. 9 kapinėse. Religines laidojimo apeigas atliko kun. Marcelino Ribotta.

Velionis paliko nuliūdusią žmoną Veroniką Girnytę, du sūnus: Bronių, 23 metų ir Karolį — 19 m.; svažnį Kazimierą Pecelį su šeima ir pusbrolių Kazimierą Tamošauską. Lietuvoje liko brolis ir sesuo su šeimomis. Vienas brolis Petras yra dingęs Argentinoje be žinios. Liūdi tavęs, Mielas Tautietii, visa Patagonijos lietuvių kolonija.

Patagonietis

PADEKA

Mylimam vyrui ir tėvui a. a. Jonui Gaščiūnui mirus, norime išreikšti nuoširdžią padėką visiems kuo nors prisidėjusiems prie velionies slaugymo ir laidojimų. Ypatiną padėką reiškiamė Petru Mockui su šeima, Jonui Tamošiūnui su šeima, Vladi Balsiui su šeima, Vla-

A. a. Antanas Grigolaitis

Antanas Grigolaitis mirė vasario 22 d. Velionis buvo kilęs iš Raseinių aps. Atsiskyrė su šiuo pasauliu sulaukęs 51 metų. Į Argentina atvyko 1929 m. ir didesnę savo amžiaus dalį praleido dirbdamas mechaniko darbą. Paliko nuliūdusią žmoną E. Gallūnaitę Grigolaitienę su trim mažom dukrelėm: Juozapa, Onute, ir Elze.

Petras Povilauskas, Katalinos čekanauskienės brolis buvo plaidotas kovo 3 d.

LAISVĖS GINKLAS — GERA, LIETUVIŠKA SPAUDA

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS adresas:

Rambra, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

* Montevideo Liet. Kat. RADIO PUSVALANDIS yra kiekvieną sekmadienį 8.30 val. vnto radio Solis bangomis (CX 44).

* KIRPYKLA "OLGA" — Igra- faikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. Pri- imama mokinės —

Olga Jasulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

CIUZINIŲ IR UZUOLAIĐŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms už- valkalai, gulimos kėdės ir tur- kiškos lovos. Taisomos minkš- tos kėdės.

Kainos prielamos Sav. Antanas Šalčiūnas Juan B. Alberdi 925-31. T. E. 60.2784.

ELEKTRICISTAS

PRECYZINĖ ELEKTROS TEHNIKA

REMONTUOJAMA:

- ŠALDYTUVAI - HELADE ROS,
  - RAŠOMOSIOS,
  - SKAIČIUOJAMOSIOS MA- ŠINOS ir
  - VENTILATORIAI.
- Mėnesinis mokestis DARBAS GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: Butas: MEXICO 766 MEXICO 950 T. E. 38 - 2950

FARMACIA "NENISKIS" ANTONIA NENISKIS de GUTIERREZ

FARMACEUTICA

AV. SAN MARTIN 740

BURZACO

(Pdo. Ate. Brown)

30 metrų nuo Av. Espora, priešais

col. San Vicente stotį.

KALBA LIETUVIŠKAI.

FOTO "REPORTER" — JŪSŲ PATARNAVIMUI.

Jei norite turėti geriausias sužieduotuvinių, vestuvių, gimta- dienių ir kitų švenčių foto nuo- traukas, kreipkitės į FOTO „REPORTER“, kur fotografas -profesionalas yra pasiruošęs Jums greitai ir gerai patarnau- ti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.

L. KANČAUSKO,

FOTO „REPORTER“,

c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią).

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

ATLIEKAMA:

REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI RADIOTORIAI.

ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)

Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.

ESCALADA 2052 T. E. 21 - 6541 CAP. FEDERAL (Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKSTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 68 - 7206

PONAMS VAICEKAUSKAMS,

gilaus liūdesio valandoje mirus jo mylimam tėveliui, reiškia nuoširdžiausių užuojautą

Skt. Vaclovas Sviderskas

dui Vėjūnui su šeima, Astros Ad- ministracijai, visiems Comodoro Ri- vadavia lietuviams ir buenosairiš- kiams. Teatlygina visiems Viešpats!

Veronika Gaščiūnienė ir sūnūs.

VINCAS NARUSEVIČIUS

su šeima kviečia gimines ir pažjsta- mus dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus atliktos balandžio 7 d. 8 val. Lietuvių Parapijos bažnyčioje už a. a. tėvelį JUOŽĄ ir sūnų JUOŽĄ ADUKAUSKUS ir tą pačią dieną 9 val. už a. a. ONĄ ir JUOŽĄ NARU- SEVIČIUS.

STALINO SUSITARIMĄ SU HIT- LERIU GINA

Chicago — (LAIC) — Chicago Daily Tribune, rugp. 9 d. vedamąja me — "Statlin's Pact with Hitler defended" — Stalino paktas su Hit- leriū ginamas, nurodo, kad naujos Kremliaus krypties komunistų mor- alė tarptautiniuose santykiuose vi- sai nepasikeitė. Laikraštis vedama- jame nurodo, kad komunistų orga- nas KOMUNIST, teoretinis komu- nistų partijos organas, tęsdamas Stalino žeminimą, sako, kad esąs vienas atviras punktas, kuriame mi- rusio diktatoriaus veikimas turi bū- ti palaikomas, ir tai liečia nepuoli- mo paktą su Hitleriu, kuris buvo pasirašytas rugp. 23 d. 1939 me- tais.

Pasak Chicago Daily Tribune,

Hitleris, veikiant tam susitarimui, turėjo laisvas rankas puli Lenkiją, o taip pat tęsti karą vakaruose. KOMUNIST visai nieko nekalba apie to laiko karą, tik nurodo, kad tasai Hitlerio - Stalino susitarimas davė rusams laiko pasiruošti. KO- MUNIST eina taip toli, kad jog 1939 metų pavasarį Maskva vedė derybas su britais ir Prancūzija sa- vitarpinės pagalbos sutarčiai sudar- yti, bet pasikalbėjimai buvo nu- traukti vakarų valstybių „reakci- nių jėgų“, kurias rėmė „JAV-bių monopolistai“. Tai yra slidus išven- gimas tikrųjų faktų, rašo Tribune. Britanija ir Prancūzija nenorėjo mokėti Stalino kainos, duoti Sovie- tams laisvas rankas Pabaltijo kra- tuose. Vokiečiai ne tik sutiko su tuo, bet 1939 m. rugp. 23 d. sutar- timi, davė rusams dar priedą sutik- dami leisti Sovietams be kraujo praliejimo okupuoti Lenkijos rytinę dalį.

— Vokiečių spaudoje nurodoma, jog tam tikri nuomonių zondavimai ar pasitarimai tarp amerikiečių ir Sovietų, aplenkiant Europą, einą ir toliau. Todėl skatinama dar inten- syviau kurti trečiają — iš pačių europiečių tarpo — pajėgą, kurios žodis turėtų taip pat svėrti tarp amerikiečių ir sovietinių bloku.

Komunizmo pagrindai, J. Venckus populiarus, gilus ir platus komu- nizmo nušvietimas. Kaina 10 pesų.

PIRMAEILIS GROŽIO SALONAS

"LA RUBIA"

SAVININKĖ IR VEDEJA

ONA KASPARIENĖ

SOLER 3441 T. E. 86-2528 Buenos Aires

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

JUANA DAILYDĖ, vedėja

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435

Perka ir parduoda neįžintus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

ALBERTO E. TIMINSKAS

COCHERIA „M I T R E“

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro ke- liones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius ves- tuvėms ir krikštams.

B. Rivadavia 718 T. E. 22 - 2045 Piñeyro

V. RAMANAUSKAS

RADIO TECHNIKAS

mokslus baigęs JAV-bėse.

Dirba naujus ir taiso vi- sokių rūšių radio apara- tus. Duoda išsimokėji- mul.

POLA 289, Buenos Aires T. E. 64 - 4154

Casa MUSKETAS

Parduoda

PLOKSTELIS, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIONS APARATUS ISNUOMUOJAMA PIJANINUS

T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

* MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikelionis Cosquin 5565, Villa Lugano.

TEXTIL BRAŽĖNAS

Lietuvių audimo fabrikas. Tucuman 3718 Monte Chingolo 4 de Junio

Jaunosios ir kūmos pasisiūkit suknius (ajuar) pas Profesorę ONĄ BALNAITYTĘ, c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud. SINGER SISTEMA

* OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“. Įvairiausių madų šukavimas modernia- siomis priemonėmis, 20 metų prak- tika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* „PENSION LETUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumpal, Cór- doba, Dpto. Calamuchita. Prie ša- vingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus pa- tarnavimas.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* ALF. DEGULIO ir K. PAU- LAUSKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Co- lón 449, Buenos Aires. Didelis val- gių pasirinkimas, mandagus aptar- navimas. Aptarnauja patys šeim- ninkai.

LIETUVIŠKAS PENSIJONAS c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli pliažo, atidarytas visus metus. Kuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. vėpigitina kaina.

Savininkas JUOZAS VASILIAUSKAS

* „ŽEMAITIJA“, Irlas del Ib- cuy. Sav. J. ir A. Burokal.

Imprenta de "LAIKAS" Mendoza 2280 * Avellaneda

Buenos Aires Avellaneda

MISIJOJ LIETUVIŲ KOLONIJOJE

PRANEŠAME IR KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS Į MISIJAS,

kurios bus sekančia tvarka:

VILLA LUGANO liet. kolonijai nuo kovo 31 d. iki balandžio 7 d. Veda kun. J. Bružikas, SJ, visiems lietuviams pažįstamas misijonierius.

TEMPERLEY liet. kolonijai nuo balandžio 7 d. iki 14 d. Veda taip pat kun. J. Bružikas, SJ.

AVELLANEDOJE, Aušros Vartų liet. parapijoje bus misijos nuo balandžio 14 d. iki 21 d. (Didžiąją Savaitę). Misijas ves jėzuitas kun. J. Venckus.

Caseros, Hurlingham ir Palomar, bei Berisso kolonijoms, misijų tvarka bus paskelbta sekančiame „Laiko“ numeryje.

Visi lietuviai yra prašomi uoliai lankytis misijose ir tinkamai pasiruošti Velykoms, kad su Kristaus prisikėlimu keltumėmės visi geresniam gyvenimui.

ISVYKO Į S. AMERIKĄ

Rosario sv. Kazimiero liet. parapijos klebonas kun. dr. Pr. Brazys, MIC, Avellanedo Aušros Vartų liet. parapijos klebonas kun. Pr. Garšva, MIC ir kun. J. Jakaitis iš Rosario vasario 26 d. iškvieta išvykti į S. Ameriką Marijonų Kongregacijos reikalais. Ten išbus kelis mėnesius ir vėl grįš prie savo darbų.

LIETUVIAI VAŽIUOJA Į LUJAN

Kovo mėn. 31 d. rengiama ekskursija į Marijos šventovę Lujan. Mišios lietuviams bus 9 val. Per šv. Mišias giedos sv. Cecelijos choras, diriguojamas p. Vaclovo Rymavičiaus. Mišias laikys lietuvis kunigas ir pasakys pamokslą. Pageidaujama, kad bažnytinės organizacijos ir skautai dalyvautų su vėliavomis uniformuoti. Susibūrimas aikštėje prieš baziliką. Popiet bus rožančius, pamokslas ir palaiminimas su švenčiausiu 15 val. Pulmanai iš parapijos išvažiuoja 6 val. ryto. Vietos numeruotos. Kaina į abi puses 22 pesai. Bilietai gaunami Parapijos raštinėje.

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ IR SPAUDOS TARYBOS ALOST PREZIDIUMAS

praneša, kad š. m. kovo mėn. 16 d., šeštadienį, 19 val. Lietuvių Centro patalpose, Villa Lugano, šaukiamas Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos

VISUOTINAS ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Susirinkimo dienotvarkė:

1. Prezidiumo Pirmininko ir Sekretoriaus rinkimas,
2. Apyškaitos priėmimas,
3. Naujo prezidiumo rinkimai,
4. Organizacijų švenčių kalendoriaus sudarymas,
5. Einamieji reikalai.

Organizacijų atstovams dalyvavimas būtinas.

Balandžio 2 — 5 d. d. lietuvių parapijos sporte aikštėje įvyko Vyčių D-jos surengti karnavaliiniai šokiai. Dalyvavo daugybė žmonių. Apie 80% buvo lietuvių. Bufetą aptarnavo pp. Sakalauskai, Mainoniai, Juodis ir B. Blumbergas. Princesės išrinktos: Marija Carmen Talmokaitė, Elida Ziberskaitė, Morta Rudytė ir karalaitė — Alicija Virgailytė, Jaunųjų Birutėčių pirmininkė.

PAKEISTI ADRESAI S. AMERIKOJE

TT. Marijonai ir „Draugas“ persikėlė į naujas patalpas. TT. Marijonų naujas adresas: Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago 29, Ill. Telefonas: Portsmouth 7-1687. Dienraščio Draugo naujas adresas: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago 29, Ill. Telefonas: Ludlow 5-9500.

Konstancija Meškauskienė, dukra Rozalija ir p. Gučas su dukrele praleido keletą dienų Deltoje, p. p. Vamonių vasarnamyje.

Stasys Daukas Šimoniškis, sulaukęs 83 m. amžiaus, mirė Kordoboje. Lietuvoje liko duktė ir 2 sūnūs.

Povilas Vilaniškis paguldytas Ferrovjario ligoninėje: III augštas, 535 salė.

Matas Bendinskas, „Laiko“ korespondentas, lankėsi Bs. Aires. Dalyvavo Vasario 16-tosios minėjime, aplankė lietuviškas įstaigas ir svečiavosi pas savo pažįstamus.

Vaclovas Sulcas, vienas iš seniausių Kordobos lietuvių, viešėjo Bs. Aires mieste. Ta pačia proga pasiuntė vertingų siuntinių savo artimiesiems į Lietuvą.

Irena Šinkštienė ir dukra Nijolė, 17 m. Nekalto Prasidėjimo Sesių vidurinės mokyklos mokinė, lankėsi Bs. Aires. Jos iš čilės atvyko kovo 1 d. ir atostogauja Bariloche. Poniš vyras Kazimieras Šukšta yra rašytojos Marijos Pečkauskaitės gimnaitis. Čilėje dar yra du lietuviai, kurie gražiai atstovauja lietuvių vardą universitetuose, kaip docentai, būtent: Paulius Stelingis ir p. Kakariška.

ATSISAUKIMAS Į GERASIRDŽIUS LIETUVIUS!

Ituzaingė, Gen Rodriguez kolonijoje, yra pagelbos reikalingų sergančių lietuvių. Ten yra Domininkas Klimavičius, pav. II, sal. 2, 9 lova; Ignas Užbalis, pav. II, sal. 2, 13 lova; Vladas Lapė, pav. II, sal. 4, 40 lova; Povilas Mikėnas, pav. IV, salė 8, 14 lova; Balys Marcinkevičius, pav. VIII, sal. 16, 13 lova; Juozas Šilinskas, pav. X, salė 18, 16 lova; Juozas Šilinskas, pav. X, salė 18, 16 lova; Antanas Langevičius, pav. XIV, salė 28, 34 lova. Visi ten esantieji lietuviai reikalingi tiek medžiaginės, tiek dvasinės pagelbos. Guli tarp 1700 svetimtaučių ir neša sunkią gyvenimo naštą. Kas tik gali, šventa krikščionio ir lietuvių pareiga jiems padėti. Malonėkite aplankyti juos, sušelpiti, sustiprinti. Jie dėkoja visiems, kurie jų nepamiršta, ypač Argentinos Lietuvių Bendruomenės Avellanedos Apylinkėi, kuri kasmet juos šelpia švenčių proga.

ŽURNALISTŲ PRIEMIMO RUOŠTI FONDUI AUKOJO:

\$ 150 — Jonas Čikštas
„ 150 — agr. Stasys Mikėlionis
„ 150 — Alfonsas Kairėlis
„ 50 — Ignas Padvalskis.

AUKOS RADIO VALANDELEI

Stasys Andriulionis \$ 150.
Jonas Petrauskas \$ 100.
Ona Limbiehė \$ 15.
Juozas Grilauskas \$ 10.
Kostantas Mikėlaitis (iš Berisso) \$ 100.

Petras Mekšriūnas (iš Ber.) \$ 50.
Eva Kučinskaitė (iš Ber.) \$ 20.
Už aukas nuoširdžiai dėkoja

Radio Valandėlės Vadovybė
— Alicia Julia Anacondio, Pascual Anacondio ir Jonės Karaniauskaitės duktė pakrikštyta Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčioje vasario 16 d. Krikšto tėvai buvo Antanas Karaniauskas ir Julė Jančiukaitė Karaniauskienė.

PAJIESKOJIMAS
— Marija Grigaitienė pajiesko brolio Jono Totilo ir Anicetą Globienė — gimnaitė Vladio Alimo, Felicijono sūnaus su žmona. Abi pajieskančiosios gyvena Lietuvoje. Pranešti apie minėtus asmenis „Laiko“ redakcijai.

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

(Neskaitant prenumeratų)

\$ 150 — J. Mackevičius
„ 70 — K. Mikėlaitis
„ 50 — E. Diminskienė
„ 50 — V. Pečiulis
„ 50 — P. Zakarauskas
„ 30 — J. Intas
„ 30 — J. Kučinskas
„ 30 — J. Lukšys
„ 30 — J. Lipnickas
„ 20 — K. Laučius
„ 20 — F. Meškutienė
„ 20 — S. Ohsas
„ 20 — M. Pauliči
„ 20 — K. Patiejūnas
„ 20 — P. Strolia
„ 15 — U. Paltanavičienė
„ 10 — B. Banys
„ 10 — S. Glemža
„ 10 — J. Karpinskis
„ 10 — V. Kropas
„ 10 — O. Madistavičienė
„ 10 — O. Preikšienė
„ 10 — F. Pupelis
„ 10 — I. Pipinys
„ 10 — K. Stankevičienė
„ 10 — J. Zurba
„ 10 — A. Žukauskas
„ 5 — A. Bizuga
„ 5 — G. Žvirblienė

Visiems LAIKO Rėmėjams ir užsimekėjusiems prenumeratų nuoširdžiai dėkoja

„LAIKO“ Administracija

LAIKO“ Spauštuvės Statybos Fondui aukojo:

\$ 100 — J. Kašėta
„ 100 — J. Mackevičius
„ 60 — V. Reivytiš
„ 50 — J. Reivytiš

Aukotojams nuoširdžiai dėkoja LAIKO Spaušt. Statybos Fondo V-ba

AUKOS L. K. T. MUZĖJUI AVELLANEDOJE

J. Babušis (iš Mar del Plata) meniška paties tapybą alejiniais dažais aukodė didelį Vytyties paveikslą.

M. Bendinskas (iš Cordobos) \$ 50.
S. Mikėlaitienė (iš Berisso) \$ 50.
P. Mekšriūnas (iš Berisso) \$ 20.
Mindaugo draugija (iš Berisso) — keturias senas antspaudas.

M. Zagrakalis — Liet. savanorių, Liet. laisvės, Vytauto Didžio, metų ir L-jo Liet. gyventojų surašėnėjimo medalius.

Visiems aukotojams ir A. Cibavičiūi už muzėjaus krynai ir statulėlių nuotraukas maloniai dėkoja

Muzėjaus Vadovybė

„LAIKO“ ADMINISTRACIJOS PRANEŠIMAS

Pranešama „LAIKO“ skaitytojams, kad Juozas Kanapinskas yra įgaliotas LAIKO platintojas.

PRASYMUS

Prašoma nedelsiant gražinti „LAIKO“ knygynei „Trumpa Diena“ (Alė Rūta), „Lietuvių Tautos kelias“ I (Biržiška) ir kitos seniau palmtos knygos.

Knygyno Vedėjas

„Laiko“ red. kun. A. Kleiva, p. p. Ziminskiai, „Laiko“ platintojas J. Kanapinskas ir Jonas Šireika Carhué atostogų metu.

Pajieskoma Petronėlė Seričikaitė, Augustino duktė, kilusi iš Krioklių kaimo, Rudnio parapijos. Į Vokietiją buvo išvežta 1940 m. Kreiptis pas Praną Liulolą, c. Casacuberta 562, Avellaneda.

Janina Matulauskienė iš Lietuvos pajiesko savo gimnaitė Kazimiero Jackevičiaus, kuris 1930 m. spalio 29 d. gyveno Argentinoje, Campos 3301, V. Aisina, Bs. Aires, o 1932 m. gegužės 1 d. c. Juan Jaures 82, Bs. Aires. Minėtas asmuo prašo parašyti į Lietuvą laišką šiuo adresu: Lietuva, Moletų rajonas, Inturkės paštas, Jánina Matulauskienė — Lituania — Europa.

LAIKAS

Franqueo Pagado
Concesión N.º 4389
Tarifa Reducida
Concesión N.º 4915

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanico
Mendoza 2289, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Boletín Nacional de la Prens
pedad las elevat N.º 524296

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Antanas Kleiva. Rankraščiai taisomai Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, pusm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.— Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XI METAI — Nr. 186

14 DE MARZO

NAUJOS ŠEIMOS

— Alfonsas Ignas Zvegov ir Jonė Stonytė sukūrė šeimos židinį vasario 16 d. Jų moterystę palaimino kun K. Černiauskas. Sutuoktūvių liudininkai buvo Alfonsas Simutis ir Katalina Briedienė.

— Stasys Andriulionis ir Jonė Ona Kulakauskaitė susituokė Aušros Vartų liet. bažnyčioje vasario 16 d. Liudininkai — Vladas Kulakauskas ir Marija Aledovich Andriulionienė.

TEMPERLEY

— Pamaldos Temperley liet. kolonijai bus kovo 24 d. 10 val. N. S. del Huerto eserų koplyčioje.

VIEŠEJO

Pas p. p. A. ir A. Repečkus, Temperley viešėjo per karnavalus p-lė Salčiūnaitė, Correos Municipaliteto (Peia. S-ta Fe) I sekretorė.

Jos brolis Algirdas Salčiūnas yra Correos Municipaliteto Intendantas.

Jos tėveliai, Ignas Salčiūnas ir Rozalija Salčiūnienė, jau daug metų gyvena tame miestelyje. Tėvelis dirba gelžkelių kompanijoje.

K.

BERISSO

BERISIEČIAI PAMINEJO VASARIO SESIOLIKTĄJĄ

Vasario mėn. 23 d. „Mindaugo“ D-ja savo patalpose surengė iškilmingą Vasario šesioliktosios minėjimą. Minėjimas prasidėjo 22 val. Atidarymo žodį tarė D-jos pirm. Antanas Šeštakauskas ir pakvietė svečių iš Bs. Aires muz. Alfonsą Petraitį tarti žodį. Preligentas iškėlė šventės prasmę, paskatino visus bendrai kovoti dėl Lietuvos laisvės. Kalbėjo dar „Nemuno“ D-jos atstovas iš Berisso Vytautas Aviltis, Karių ir Kovotojų už Lietuvos Laisvę organizacijos atstovas Dailydė ir sekė eilė deklamacijų. Scenoje gražiai pasirodė Danutė Ginterytė iš Bs. Aires, medicinos studentė; R. Kullonytė, Alfredas Mikėlaitis. ARLB sveiklinimą pasiuntė raštu. Po deklamacijų kalbėjo „Laiko“ red. kun. A. Kleiva ir sekė linksmas vaizdelis „Žydas ir dūkas“. Žydo rolę turėjo T. Slapčys, o dūko — Jurgis Stoškūnas. Režisavo Pr. Strolia.

Berisiečiai nepaprastai vieningai dirba lietuvišką darbą. Daug nusilpėniusi Berisso Kolonijai „Mindaugo“ D-ja, kuri turi gražias nuosavas

nors prisidėjo prie 39-sios Vasario šesioliktosios minėjimo. Didelė padėka „Laiko“ red. kun. A. Kleivai, kuris atlaikė šv. mišias ir savo kalbomis paskatino lietuvius dirbti vieningai dėl Lietuvos laisvės, p. Stroliai už režisūrą, R. Kullonytei, A. Mikėlaičiui ir D. Ginterytei už eilėraščius. „Nemuno“ D-jai už sveiklinimus, ypač p. V. Aviltis, artistams ir choristams, ypač p. Alf. Petraitį už paskaitą ir pamaldų muzikinį pravedimą, asado kopėjui A. Gabrionui ir ponioms už valsių paruošimą, ypač p. V. Ražanskienėi ir p. žemaitienei, p. Dailydėi už sveiklinimą, ARLB ir visiems šventės dalyviams. Visiems, visiems nuoširdus lietuviškas acū!

— Berisse šv. Mišios kovo 17 d. 10 val. už a. a. Julij ir Mariją Sargentus, užprašytos B. Skaržauskienės, 11 val. — O. Petronienės intencija.

SKAUTŲ SKILTIES VASARIO 16 D. MINĖJIMAS IBICUI SALOSE

Laisvės troškimas yra kiekvienam žmogui įgimtas, todėl ir mūsų tautai yra įgimtas dalykas tapti nepriklausoma valstybe.

Minėdami Vasario 16 dieną turime prisiminti, kad mūsų tautiečiai Lietuvoje tebekenčia priespaudą ir skurdą.

Didžiausias visų svetur gyvenančių lietuvių uždavinys — iškovoti Lietuvos nepriklausomybę. Ta proga, Entre Rios provincijoje, IBICUI salose, P. DUDEK ūkyje, skautų skiltis pirmą kartą suruošė trumpą, bet įspūdingą Vasario 16 d. minėjimą.

Vakare, prie upės kranto, gražiai lilepsnojant laužui, tai dienai pritaikintą žodį tarė skautin. V. Svideras, ragindamas mūs jaunuosius budėti ir visada būti gerais ir pavyzdiniais lietuviams; — nesigėdinant ginti savąją tėvynę ir kalbą.

Iš savo pusės mes pasižadėjome vykdyti ką pareikalaus mūsų tėvynė. Po to, svetimos tautybės Jurgelis pasakė labai gražius eilėraščius lietuvių kalba. Jam buvo gražiai paplota.

Pagerbiant žuvusiuosius kovotojus už Lietuvos laisvę, ant laužo buvo sudeginta skautams padovanota gėlių puokštė ir sugiedotas tautos himnas.

Tik labai gaila, kad vietoje gyvenantieji lietuviai nesiteikė minėjime dalyvauti.

Jei sąlygos leis, ateinančiais metais suruošime iškilmingesnį minėjimą sutraukiant visus saloje gyvenančius lietuvius.

Ponni Dudek už prieglaudą ir gražų priėmimą, širdingai dėkojame.

Skaut. P. Bielskus

SKUBIAI REIKALINGI 2 darbininkai: 1. prie piūklo mašinos,

2. prie darbo užbaigimo (Pulidor). Geras atlyginimas. Kreiptis į B. ŠERKŠNĄ arba M. MORKONĄ, c. Ricardo Gutierrez 1948, Avellaneda. T. E. 22.5137.

„LAIKO“ Spauštuvės VAJUS

Visi tauris lietuviai, prisimink, kad gera lietuviška spauda yra geriausias ginklas prieš mūsų tėvynės, tautos ir kolonijos priešus, kviečiamį savo auka pamerinti „LAIKO“ spauštuvės vajų. Surinkus bent dalį pramatomų lėšų bus pradėti statybos darbai „LAIKAS“ jėgų nespylė; neapvils ir LAIKO spauštuvė. Tai bus patididžiavimas lietuviams ir nuostobėjimas svetimams.

Visi į darbą ir į kovą už šviesų rytą!